

Автор : О.С. Антуф'єва , вчитель початкових класів вищої категорії
Хмельницької загальноосвітньої школи І ступеня № 4 .

Рецензенти :

І.П.Петричко, методист управління освіти Хмельницької міської ради.

О. В. Сандул , заступник директора з навчально – виховної роботи
Хмельницької загальноосвітньої школи І ступеня № 4 .

Антуф'єва О. С. Розвиток продуктивного мислення .1 клас : [Методичний
посібник]/ О. С. Антуф'єва.- Хмельницький: Хмельницька загальноосвітня
школа І ступеня № 4, 2014-_____с .

Методичний посібник створений на основі авторської програми Ольги Гісь «
Розвиток продуктивного мислення ». У посібнику вміщено орієнтовне календарне
планування та методичні розробки уроків .

Посібник рекомендовано учителям початкових класів для використання на уроках у 1
класі.

Зміст

Вступ

Розділ 1.

Методичні поради щодо організації уроків РПМ.....

Методи розвитку пам'яті , образного мислення та уяви на уроках РПМ

Основні вимоги до знань та умінь учнів з РПМ на кінець першого класу ...

Календарне планування.....

Розділ 2.

Розробки уроків I семестр :

Урок 1. Перцептивні здібності. Пошук однакових малюнків.

Відмінності між малюнками. Помилки в малюнках.....

Урок 2. Хвойні та листяні дерева. Рослини, їхні листя й плоди.....

Урок 3. Овочі та фрукти. Ягідні рослини. Їстівні та отруйні гриби.....

Урок 4. Назви тварин. Дикі та свійські тварини.....

Урок 5. Місце проживання тварин та їх пристосованість до життя.....

Урок 6. Птахи та комахи. Риби

УРОК 7. Тварини та їхнє потомство. Їжа тварин . Етапи розвитку рослинного і тваринного світу.....

УРОК 8. Властивості та застосування предметів . Матеріали, що з них виготовляють речі.....

УРОК 9. Харчові продукти та способи їх вживання.....

- УРОК 10-11.** Органи чуттів.....
- УРОК 12.** Клімат . Погода . Пори року.....
- УРОК 13.** Розвиток дрібної моторики руки, точність рухів. Дія за правилом .
- УРОК 14.** Подібність у суттєвому. "Зайва" фігура. Групування за подібними ознаками.
- УРОК 15.** Узагальнення. Класифікація за кольором, будовою, формою. Круги Ейлера.....
- УРОК 16.** Класифікація за кількістю, властивостями . Знаходження спільних ознак у групах.....

Розробки уроків II семестр :

- УРОК 1.** Порівняння . Порівняння за розміром , формою , кількістю , об'ємом , швидкістю
- УРОК 2.** Комбінаторика. Логічний порядок дій . Найпростіші логічні задачі на порівняння , заперечення та перетин множин
- УРОК 3.** Комбінаторне розмальовування . Логічна побудова порядку слідування малюнків та складання розповіді за ними . Найпростіші логічні задачі
- УРОК 4.** Арифметика. Порівняння величин у навколишньому житті. Вирівнювання кількості.....
- УРОК 5.** Поняття «однакове», «менше», «більше» на числовому рівні. Задачі на зважування.....
- УРОК 6.** Закономірності. Пошук закономірностей. Закриті і відкриті тести...

Урок 7.	Невербальні аналогії. Найпростіші аналоги матриць Равена.....
Урок 8.	Наочно – схематичне мислення. Упорядкування слів та фігур за даною схемою. Читання маршруту за стрілками.....
Урок 9.	Таблиця – схема структури тваринного та рослинного світу.....
Урок 10.	Просторова уява та орієнтація. Пошук шляху в лабіринті. Просторова орієнтація (ліворуч, праворуч).....
Урок 11.	Старовинна гра «Танграм». Ідентифікація вирізаних частин фігур.....
Урок 12.	Геометрія. Геометричні задачі. Класифікація ліній. Поділ на частини. Логічні задачі з сірниками. Правила поводження з вогнем та сірниками.....
Урок 13.	Мова та мислення . Антоніми . Пізнавальні таблички про природу. Загадки
Урок 14.	Інтелектуальний тренінг . Анаграми
Урок 15.	Інтерв'ю на загальну обізнаність (анкети).....
Урок 16 .	Увага та її корекція . Перевірка та розвиток уваги.....
	Висновки.....
	Список використаної літератури.....

Вступ

У вік високорозвинутих технологій, коли знання швидко старіють і їх треба постійно поновлювати, питання : чого і як треба навчати дітей у школах, щоб вони виходили підготовленими до такого швидкого темпу життя, стає особливо актуальним.

Якщо дитині все детально пояснювати, не дозволяти їй знаходити істину самостійно, то в кращому випадку можна розвинути її так зване репродуктивне (відтворююче). У світі вже давно звертають увагу на репродуктивний характер сучасної освіти (проблема 1). Загальноосвітні навчальні програми націлені загалом на засвоєння певного обсягу знань та їх відтворення. Діти отримують готові знання. При цьому губиться самостійний, творчий підхід до навчання. Однак значно важливіше навчити дитину думати та вчитись, аніж надати їй певний обсяг знань. Увага педагогів та освітянських психологів світу зосереджена зараз на пошуках нових, більш ефективних форм навчання у напрямку розширення творчих можливостей дитини, розвитку так званого продуктивного мислення (здатність продукувати власні ідеї). З'ясовано, що продуктивне мислення розвивається тоді, коли дитина розв'язує нестандартні завдання, коли шукає нові підходи до стандартних, коли самостійно освоює навколишній світ.

Потрібно розвинути у дітях вміння продукувати нові ідеї, мислити творчо, оригінально, сміливо, бачити проблему в цілому, тобто творчо мислити. Зрозуміло, що для гармонійного розвитку особистості потрібна інтеграція обох типів мислення, і це є проблемою 2, яку потрібно розв'язати.

Намагаючись вирішити ці проблеми, у деяких розвинутих країнах світу створюють національні програми з розвитку продуктивного мислення дітей та розкриття їх творчих здібностей . Дуже цікаві дослідження та розробки у цьому напрямку мають США, Сінгапур, Фінляндія, Японія. Нові навчальні технології опираються на останні наукові розробки у галузі психології мислення, зокрема евристики, яка покликана розкрити тонкі механізми мисленнєвої діяльності людини. Сюди можна віднести теорію “спроб та

помилки”, розроблену американським психологом-біхевіористом Е. Торндайком, ідею продуктивного мислення та принцип цілісності сприйняття, висунуті відомими гештальт-психологами М.Вертгеймером, Ф. Келлером, К. Коффкою та Д. Левіним. Помітний вклад внесли роботи відомого гештальт-психолога К. Дункера з його ідеєю про функціональну фіксованість людського мислення щодо властивостей предмета чи ситуації. Цікаву ідею висловлює скандинавський психолог Л. Секей, який виявив, що процес продуктивного мислення полягає в тому, щоб виявити, відобразити скриті властивості предметів. Найбільш поширеним у дослідженні творчості як типу мислення є тест віддалених асоціацій (РАТ) запропонований американським психологом С. Медніком. Провідними дослідниками в галузі дослідження творчого мислення вважаються також американські вчені Д. Гілфорд та Е. Торранс. На практиці найбільш широко використовується характеристика творчості, що ґрунтується на дослідженнях Д. Гілфорда. Ця характеристика включає такі параметри, як легкість, гнучкість, оригінальність і точність мислення, а також уяву. Фундаментальною розробкою є його кубічна модель інтелекту. На основі запропонованих професором Е. Торрансом тестів обчислюються чотири узагальнених показники розумової діяльності: швидкість, гнучкість, оригінальність і ступінь деталізації. Цікавими є також дослідження американських вчених М. Воллаха, Н. Когана, які модифікували та вдосконалили розробки своїх великих попередників. Питаннями інтелекту займалися також Г. Айзенк і Г. Стейнберг. Всесвітньовідомим став тест на рівень інтелекту Д. Векслера, який вводить поняття інтелекту як структурного перетворення. Також успішно застосовуються творчі ідеї засновника методу “розумового штурму” Алекса Осборна. Ідея латерального мислення, сформульована професором Едвардом де Боно, ведучого пропагандиста ретельного навчання мислення у школах.

Програма з розвитку продуктивного мислення (РПМ) орієнтована на розвиток основних аспектів розумової діяльності і має на меті стимулювати

мислення дітей, навчити їх основних операцій та прийомів мислення, розвинути кмітливість, просторову уяву, пам'ять та увагу. Вона враховує розвиток основних аспектів мислення як на вербальному, так і невербальному рівні. Завдання курсу РПМ - формувати у дітей здатність до аналізу та синтезу, узагальнення та конкретизації, абстрагування та переносу, вміння класифікувати, порівнювати та виділяти суттєве, мислити за аналогією, бачити відмінності та закономірності, знаходити причинно-наслідкові зв'язки, а також вміння мислити асоціативно та шукати нестандартні підходи до розв'язання задач. У програмі збережено принцип спіральності та циклічності.

Важливою особливістю програми є те, що вона базується на досягненнях сучасної психології. Курс орієнтований головним чином не лише (і не стільки) на діагностику певного рівня інтелекту, скільки на формування розумових і пізнавальних здібностей учня. Багато вправ готують учнів до виконання тестових завдань, які, як відомо, активно використовуються в багатьох розвинутих країнах світу.

МЕТОДИЧНІ ПОРАДИ ЩОДО ОРГАНІЗАЦІЇ УРОКУ РОЗВИТКУ ПРОДУКТИВНОГО МИСЛЕННЯ

Урок мислення — нестандартний урок. Тут немає традиційної схеми навчання: пояснення вчителя, закріплення навичок за допомогою аналогічних вправ, перевірка рівня сформованості вмінь і навичок тощо. Жодна задача не подібна до іншої і щоразу вимагає нового аналізу. Окрім того, вчитель не може передбачити, як поведе себе дитячий розум у новій ситуації. Тут немає готової відповіді чи стандартного алгоритму. Специфіка курсу вимагає творчого підходу. Втім, слід сформулювати методичні засади та основні ідеї, які варто втілювати в життя, викладаючи цей курс.

Стратегічні ідеї

Максимальна самостійність учнів, мінімальне втручання педагога. Учитель лише пропонує завдання, учні думають самостійно. Підказки від

учителя — мінімальні, і то лише у випадку, якщо нікому з дітей не спадає на думку конструктивна ідея або думка пішла у хибному напрямку.

Форми та методи роботи на уроці

Форми роботи:

- 1) індивідуальна або у парах (1—4 класи);
- 2) у групах (2—4 класи).

На початку уроку, аби «розігріти» дитячий мозок, рекомендуються вправи на розвиток уваги, пам'яті, уяви .

Для учнів 1 класу переважаюча форма роботи на уроці — фронтальна. Учитель повідомляє завдання, і діти його виконують. Пропонуємо дітям радитися в парах. Спочатку вони цього не вміють, переважає позиція «я правий!». Але згодом школярі набувають досвіду «я іноді можу помилятися» і щоразу частіше вони питатимуть один одного: «А як ти думаєш? Поясни».

На виконання кожного завдання учитель відводить певний час. Якщо воно короткотривале, педагогові доречно зайняти позицію спостерігача. Якщо це пошукова чи логічна вправа на 5 хв і більше, під час її виконання слід оглядати хід роботи учнів, ненав'язливо скеровувати їхню думку і підбадьорювати тих, кому важко дається. Важливий момент при індивідуальній роботі: якщо учитель проходить між партами, оглядаючи роботу, він повинен підійти до кожного учня. Діти цього віку болісно реагують на відсутність уваги з боку дорослого.

Ігрова форма роботи — діти діляться на команди по 3—5 учнів у кожній, беруть участь у змаганнях між цими командами: КВК, конкурси, вікторини тощо. Команди придумують собі назви, обирають капітана. Працюючи в групах, учні використовують метод «мозкового штурму» (діти подають різні ідеї і разом їх обговорюють, вибираючи ту, яку вважають найкращою). Відповіді від кожної команди приймаються в письмовій чи усній формі. У кінці уроку вітають переможців, які посіли перше — третє місце. Важливим є прагнення дітей досягти КОМАНДНОГО успіху, вміння працювати «в команді».

Варто заохочувати дітей не здаватися, досягати поставленої мети самостійно, без підказок. Важливо, щоб дитина пережила радість здогадки, радість відкриття, щоб у неї засвітилися очі від того, що вона вирішила завдання, знайшла відповідь сама, без сторонньої допомоги. Якщо якесь завдання не вдалося розв'язати, можна дати його додому на обдумування. Важливо формувати усне мовлення школярів. Адже навчити учнів формулювати думку, логічно її аргументувати — мета перших років навчання у школі. Тому треба набратися терпіння і щоразу допомагати дитині: «Я вважаю...», «На мою думку...», «Оскільки...» і т. д.

Пропонується розмальовувати кружечок внизу після повного опрацювання сторінки. З одного боку — радість, що робота завершена і можна ставити крапку, з іншого боку — це говорить батькам про те, що дитина опрацювала дану тему і розв'язала усі завдання.

Емоційний фон та мотивація

Доцільно намагатися втримувати на високому рівні мотивацію учнів та їх інтерес до роботи. Учитель має подавати матеріал так і такими частинами, щоб діти не втрачали ентузіазму, щоб не сталося емоційного «вигорання». Краще зробити менше вправ, але з натхненням, охотою, радістю.

Психологічні моменти

Шестирічні малюки схожі на метеликів — такі ж життєрадісні і безтурботні. Часто до праці їх надихають кольори. Отож, на уроках з розвитку мислення варто використовувати кольорові олівці. Радимо тут дати можливість школяреві самому обирати: «Скористайся олівцем улюбленого кольору», «Обведи найтеплішим для тебе кольором», «Вибери колір свого настрою» і т. п. У такий спосіб дитина прислухається до своїх відчуттів, умиряється.

Учителів обов'язково треба схвалювати роботу дитини! Щоби почувати себе упевнено, дитина потребує визнання.

Методи розвитку пам'яті, образного мислення та уяви.

1. Метод «ЛОГІЧНІ ЗАКОНОМІРНОСТІ»

Метод базується на знаходженні між одиницями інформації логічних взаємозв'язків, у вигляді фраз, виразів, слів, які самостійно не мають значення, змісту, але допомагають запам'ятати інформацію, яку вони кодують.

Наприклад, якщо треба запам'ятати послідовність геометричних фігур: коло, прямокутник, квадрат, трикутник і таке інше - учні розмірковують так: рух по колу - символ вічності, досконалості; прямокутник - нагадує ворота, і може бути символом тепла домашнього вогнища; квадрат - символ стійкості, надійності; трикутник - символ жорсткості, волі, прогресу. Такі асоціації допомагають потім згадати початкові фігури.

Такий спосіб запам'ятовування прийнятний для людини мисленого типу зі слабким розвитком уяви.

2. Метод « ПОСЛІДОВНІ АСОЦІАЦІЇ »

Мистецтво хорошої пам'яті - це мистецтво творення численних і різноманітних зв'язок з будь-якими відомостями, які ми бажаємо запам'ятати /Вільям Джеймс/.

Метод базується на вмінні швидко створювати асоціації на кожен одиницю інформації, та створювати з них серію зв'язаних між собою послідовних асоціацій з першого слова до останнього. Асоціації повинні бути

- Незвичайні (кумедні).
- У русі - Діяти.
- Має створюватись уявна Картинка. Тобто скорочено - НДК.

3. Метод « ЗВ'ЯЗНІ АСОЦІАЦІЇ »

Спосіб запам'ятовування інформації шляхом поєднання нової інформації з добре знайомою інформацією. Це дає економію часу та сил, напруження мозку.

Для використання цього методу, завжди потрібно мати у запаснику пам'яті готові слова-асоціації.

4. Метод « ФОНЕТИЧНИХ АСОЦІАЦІЙ »

Метод знаходження співзвучних асоціацій до слів , які треба запам'ятати.

Цим методом користуються коли необхідно запам'ятати іноземні слова (будь-якої мови), прізвища, ім'я та по-батькові людини (особливо іноземні прізвища), слова та терміни, які важко вимовляються.

5. Метод «АВТОБІОГРАФІЧНІ АСОЦІАЦІЇ»

На відмінність від асоціацій, які виникають-завдяки нашій фантазії, цей метод використовує асоціації з реально пережитими подіями. Якщо ви нову, незнайому інформацію порівнюєте з тим, що вам добре знайомо, з тим, що з вами вже відбувалося і ви цього не забуваєте - будьте впевнені - така зв'язана інформація швидко буде згадуватись, краще усвідомлюватись.

6. Метод «ЦИФРО-БУКВЕННИЙ КОД»

Суть методу у тому , що треба перекодувати цифри в слова, слова в речення, речення у розповідь. Під час згадування треба все це утримувати пам'яті та перекодувати навпаки. Дуже складний, довгий процес.

7. Метод « ОЧОГ »

Метод обробки текстового матеріалу. Запам'ятовування текстів , послідовний переказ текстів великого обсягу, вміння переказати текст майже після першого прочитання.

Назва методу йде від перших букв слів послідовності дій обробки тексту: Огляд , Читання, Опорні слова, Головна думка.

8. Метод « РАЦІОНАЛЬНЕ ПОВТОРЮВАННЯ ».

Повторювання це дуже важливий фактор при вивченні будь-якого матеріалу. Якщо не повторювати час від часу матеріал, він за місяць забувається. Ще Аристотель помітив, що: «Особливо час є руйнівником». Психолог Жост вивчив швидкість запам'ятовування текстів в залежності від кількості його читання та вивів закон, якій складається з таких частин: повторювати необхідно досить часто, щоб попереднє читання ще залишилось у пам'яті, але не зловживати цим, щоб не робити марних зусиль.

Для цього треба визначити свій термін забування інформації та виробити свій швидкий спосіб повторення (картотека знань, опорні схеми, піктограми, скорочені конспекти тощо)

9. Метод « ОЖИВЛЕННЯ »

Метод ґрунтується на розвитку природних можливостей людини до фантазування, розвиненій уяві, образному мисленні. За допомогою цього методу людина вчиться швидко створювати уявні картинки текстів, історичних подій, побутові картинки, живі картинки законів, правил, таблиць, вона начебто стає співучасником тих подій, про які йде мова. Розвиток здібностей до візуалізації поширює межі пам'яті, створює безмежні можливості використання образної пам'яті.

10. Метод « ВХОДЖЕННЯ »

Сама назва методу підказує дію - ввійти всередину картини, розповіді, фільму, будь-якого сюжету, перетворювати його своєю фантазією.

Картинка може просто оживати перед очами, або можна стати самому учасником події. Уявити себе учасником дещо складніше, але ефект більш сильний. Ми знаємо - те, що з нами відбувається, не забувається. Психологи сьогодні одностайні у тому, що довгострокова пам'ять вічна, в нас зберігається кожен день, і якщо не завжди вдається згадати бажане, це лише доводить, як міцно все охороняється нашим внутрішнім охоронником.

Цей метод добре доповнюється методом «фонетичних асоціацій». Він дозволяє боротися з неуважністю, відволіканням сторонніми подразниками.

«Входження» легко засвоюють люди з розвиненою уявою, тому дуже важливо розвивати здатність до візуалізації.

11. Метод « ТРАНСФОРМАЦІЇ »

Цей метод використовується тоді, коли треба трансформувати уявлений образ: чорно-білий - перетворити у кольоровий, плоский - в об'ємний, маленький - у великий і т.д. Метод добре допомагає при запам'ятовуванні іноземних слів, особливо ієрогліфів. Якщо добре оволодіти

цим методом, вже не треба виписувати іноземні слова на картки, возити їх з собою в метро та постійно Повторювати. Достатньо один раз у своїй уяві трансформувати слово (ієрогліф), щоб воно закарбувалося на все життя.

Метод трансформування використовують і для запам'ятовування обличчя (у художників це зветься «зробити шарж», карикатуру, тобто обіграти в малюнку особливості обличчя, характеру людини, щось збільшити, або щось зменшити), цифр, значків тощо. Наша фантазія не має межі, використання цього методу відкриватиме для вас нові й нові його можливості.

12. Метод « ОБРАЗНІ ГАЧКИ »

Метод ґрунтується на тому, що інформацію треба, начебто «повісити» на об'єкти малюнку, а потім її зняти. При згадуванні пригадується спочатку сам малюнок, потім прив'язана до неї інформація. Тобто малюнок у даному випадку виконує роль гачка на вішаку нашої пам'яті. Цим методом добре запам'ятовувати цифри та цифрову інформацію, букви, слова, тексти, вірші, малюнки тощо.

13. Метод « ОБРАЗНЕ МИСЛЕННЯ »

Іноді ми бачимо цілий сюжет. Значки, слова, цифри, які треба запам'ятати перетворюються в діючих героїв на екрані. Важливо відмітити, що при цьому методі первинним є образ, а логічне осмислювання - вторинне. Звичайно пропонують навпаки: спочатку придумати асоціацію до матеріалу, який запам'ятовується, потім візуалізувати її, тобто уявити якомога яскравіше, щоб краще зафіксувати у пам'яті. При навчанні користуватися цим методом треба спочатку поставити завдання і дочекатися, коли рішення прийде не шляхом послідовних розміркувань, а миттєве; рішення прорветься, відкидаючи звичні логічні схеми у нашій голові, прорветься у вигляді готового малюнку. Осмислювання малюнку, мабуть покаже, як цікаво несподівано рішення проблеми - і те, що ми талановиті.

Цей метод підходить ближче до творчого мислення. Він може працювати як у день, так і вночі, коли рішення приходить під час сну. Адже недарма кажуть: «Ранок покаже, завтра буде видніше».

14. Метод « СПІВВІДЧУТТЯ »

Метод співвідчуття дозволяє посилити ваші уявлення. Відомо, що у музикантів буває «кольоровий слух», вони бачать колір і музики. Такими здібностями володіли композитори Скрябін, Чюрльоніс. Існують співвідчуття під час сну. Наприклад, вам сниться дощ, і ви чуєте, як краплі б'ють по склу, чуєте запах прибитого пилу на дорозі і як мокрий одяг прилипає до тіла. Ви навіть можете відчути напругу м'язів. Все це і зветься співвідчуття. Вони бувають повними, якщо з'являються одночасно, або неповними, як у випадку з «кольоровим слухом». Часто учні питають: «Як розвинути силу образів?». З нашого досвіду найкращий спосіб для цього - розвиток співвідчуття.

ОСНОВНІ ВИМОГИ ДО ЗНАНЬ ТА УМІНЬ УЧНІВ З РОЗВИТКУ ПРОДУКТИВНОГО МИСЛЕННЯ НА КІНЕЦЬ ПЕРШОГО РОКУ НАВЧАННЯ

Учні повинні мати уявлення

Рівень загальної обізнаності:

- про найпростішу класифікацію рослинного і тваринного світу;
- місце, способи проживання, пристосованість тварин до життя у різних умовах, способи пересування тварин, специфіку зимівлі звірів та птахів (відліт у вирій), харчування тварин, зовнішню будову тварин;
- етапи розвитку живого;
- матеріали, з яких виготовляють речі, властивості предметів, їх застосування;
- найпростішу класифікацію продуктів харчування;
- органи чуття людини, пороги чутливості людини;
- клімат, погоду, пори року;
- поняття «ліворуч», «праворуч»;
- типи ліній, геометричні побудови;
- кросворди, лабіринти.

Понятійний рівень:

- порівняння та класифікацію, узагальнення, круги Ейлера, логіку;
- комбінаторне розмальовування, схематичне мислення, упорядковування, аналогії, антоніми, анаграми.

Учні повинні вміти

Спостережливість:

- знаходити помилки в малюнках, відсутність важливих деталей;
- знаходити відмінності між подібними малюнками.

Загальна обізнаність:

- називати найбільш поширені рослини і тварини;
- розпізнавати дерева і кущі, хвойні та листяні дерева;
- розрізняти овочі та фрукти, плоди певних рослин;
- розпізнавати птахів, комах, риб, звірів;
- розпізнавати диких та свійських тварин;
- розрізняти звичайних птахів та водоплавних;
- візуально впізнавати потомство тварин;
- розрізняти на малюнках найвідоміші їстівні та отруйні гриби;
- співвідносити одяг та певні види занять з погодою та норами року.

Спільні ознаки:

- групувати об'єкти за подібною ознакою;
- знаходити спільні ознаки у різних предметів.

Порівняння:

- порівнювати і сортувати від більшого до меншого і навпаки (за розміром, висотою, кількістю, величиною);
- порівнювати та класифікувати фігури за формою та кольором.

Узагальнення:

- узагальнювати (за кольором, будовою, формою, кількістю, розміром);
- знаходити узагальнювальне слово до даного слова.

Логіка:

- логічно розмістити малюнки у порядку їх слідування та скласти за ними розповідь;
- розв'язувати найпростіші задачі на порівняння, заперечення, перетин множин.

Комбінаторика:

- розфарбувати малюнок за заданим комбінаторним правилом.

Наочно-схематичне мислення:

- співвідносити реальні предмети з їх схематичним зображенням;
- віднаходити шлях на малюнку за заданою схемою;
- упорядковувати фігури та літери згідно з даною схемою;
- заповнювати матричні таблиці.

Математика:

- поставити арифметичну дію відповідно до малюнка;
- відновлювати числа та дії у арифметичних виразах.

Закономірності:

- будувати фігуру згідно з указаними закономірностями.

Геометричне мислення:

- розпізнавати різні типи ліній (прямі, криві, ламані; замкнені та розімкнуті);
- розрізати фігуру на частини за заданим правилом;
- формувати цілу фігуру з її частин.

Точність рухів та дія за правилом:

- будувати лінії та фігури за правилами, з'єднувати точки за правилом;
- робити малюнок одним розчерком, відновлювати малюнок за контуром;
- координувати окомір з рухами руки.

Просторова уява:

- знаходити шлях у лабіринтах;
- ідентифікувати вирізані частини фігури;
- складати найпростіші фігури у грі «Танграм»;

- розрізняти праву і ліву руки, праву і ліву сторони;
- складати квадрат із його частин.

Аналогії:

- віднаходити малюнок відповідно до даного правила;
- заповнювати найпростіші аналоги матриць Равена.

Завдання з сірниками:

- будувати фігури із заданої кількості сірників.

Мова та мислення:

- добирати антоніми до заданих слів;
- заповнювати нестандартні кросворди;
- читати слова-анаграми, відгадувати загадки.

РОЗВИТОК ПРОДУКТИВНОГО МИСЛЕННЯ

I семестр

№	Тема	Дата	Прим.
<i>СПОСТЕРЕЖЛИВІСТЬ</i>			
1	Тема 1. Перцептивні здібності Пошук однакових малюнків. Відмінності між малюнками. Помилки в малюнках.		
<i>ЗАГАЛЬНА ОБІЗНАНІСТЬ</i>			
2	Тема 2. Рослинний світ. Гриби. Хвойні та листяні дерева. Рослини, їхні листя й плоди.		
3	Овочі та фрукти. Ягідні рослини. Їстівні та отруйні гриби.		
4	Тема 3. Тваринний світ. Етапи розвитку живого . Назви тварин . Дикі та свійські тварини.		
5	Місце проживання тварин та їх пристосованість до життя.		
6	Птахи та комахи. Риби.		
7	Тварини та їхнє потомство. Їжа тварин. Етапи розвитку рослинного і тваринного світу.		
8	Тема 4. Властивості та застосування предметів Матеріали, що з них виготовляють речі. Властивості речовин. Застосування предметів.		
9	Тема 5. Продукти харчування Харчові продукти та способи їх вживання. Молочні продукти. Продукти з борошна. Солодощі. Зернові культури.		
10	Тема 6. Органи чуттів Слух, нюх, дотик.		
11	Зір, смак.		

12	Тема 7. Клімат. Погода. Пори року Співвіднесення одягу та погоди. Асоціативні відчуття "холодно", "тепло".		
<i>ТОЧНІСТЬ РУХІВ. ДІЯ ЗА ПРАВИЛОМ</i>			
13	Тема 8. Розвиток дрібної моторики руки, точність рухів. Дія за правилом Ідентифікація фігур та розфарбовування за правилом. Побудова ліній і фігур, тотожних заданим. Малюнок одним розчерком. Відновлення малюнка за частковим контуром. Тест на точність та координацію рухів. Уміння		
<i>СПІЛЬНІ ОЗНАКИ. ВЛАСТИВОСТІ</i>			
14	Тема 9. Подібність у суттєвому. "Зайва" фігура. Групування за подібними ознаками Виділення "зайвого". Спільні ознаки у різних об'єктів. Групування парами		
<i>УЗАГАЛЬНЕННЯ ТА КЛАСИФІКАЦІЯ. КРУГИ ЕЙЛЕРА</i>			
15	Тема 10. Узагальнення та класифікація. Круги Ейлера Узагальнення. Класифікація за кольором, будовою, формою.		
16	Класифікація за кількістю, властивостями. Знаходження спільних ознак у групах.		

II семестр

1	Порівняння. Порівняння за розміром, формою, кількістю, об'ємом, швидкістю.		
2	Комбінаторика. Логічний порядок дій. Найпростіші логічні задачі на порівняння, заперечення та перетин множин.		
3	Комбінаторне розмальовування. Логічна побудова порядку слідування малюнків та складання розповіді за ними. Найпростіші логічні задачі.		

4	Арифметика. Порівняння величин у навколишньому житті. Вирівнювання кількості.		
5	Поняття «однакове», «менше», «більше» на числовому рівні. Задачі на зважування.		
6	Закономірності. Пошук закономірностей. Закриті та відкриті тести.		
7	Невербальні аналогії. Найпростіші аналоги матриць Равена.		
8	Наочно-схематичне мислення. Упорядкування слів та фігур за даною схемою. Читання маршруту за стрілками.		
9	Таблиця-схема структури тваринного та рослинного світу.		
10	Просторова уява та орієнтація. Пошук шляху в лабіринті. Просторова орієнтація (ліворуч, праворуч).		
11	Старовинна гра «Танграм». Ідентифікація вирізаних частин фігур.		
12	Геометрія. Геометричні задачі. Класифікація ліній. Поділ на частини. Логічні задачі з сірниками. Правила поводження з вогнем та		
13	Мова та мислення. Антоніми. Пізнавальні таблички про природу. Евристичне мислення на вербальному рівні. Загадки.		
14	Інтелектуальний тренінг. Анаграми.		
15	Інтерв'ю на загальну обізнаність (анкети)		
16	Увага та її корекція. Перевірка та розвиток уваги.		

Урок 1

Тема. Перцептивні здібності. Пошук однакових малюнків. Відмінності між малюнками. Помилки в малюнках.

Мета. Вчити учнів порівнювати малюнки і виділяти з групи малюнків однакові, показувати зайвий малюнок, знаходити відмінності між малюнками, знаходити помилки в поданих малюнках; розвивати увагу, спостережливість; виховувати товариськість та дружбу.

Обладнання : малюнки до теми .

Хід уроку

I.Організація учнів до уроку

Ти довкола озирнись.

Та до друга посміхнись.

Побажай усім натхнення,

До роботи вже берись.

II. Ознайомлення з підручником « Планета Міркувань »

- На уроках розвитку продуктивного мислення ми зможемо перенестись на чарівну Планету Міркувань, але для цього ми маємо побудувати корабель-зореліт. (Малюнок)
- Для того, щоб його побудувати вам потрібно бути уважними, кмітливими, працьовитими, наполегливими.
- У нас є макет зорельоту. (Малюнок)
- А полетіти він зможе тоді, коли буде повністю розфарбований. Правило таке: розфарбувати певну частину зорельоту можна лише тоді, коли виконаєте завдання з розділу, біля назви якого ця частина зображена.

- Щоб швидко і вправно виконувати завдання , ми повинні прислухатись до порад Координатора Мудрика та Інструктора Плюсика .
- Отож , давайте сміливо починати будівництво .

III. Оголошення теми уроку

- Сьогодні на уроці ми з вами попали у Центр спостережень .
- Ми маємо бути надзвичайно уважними та спостережливими, щоб побачити однакові малюнки , відмінності між малюнками , а також помилки в малюнках .

IV. Робота над темою уроку

4.1. Порівняння малюнків і виділення з групи малюнків однакових.

- Розгляньте малюнки квітів . (Ромашки, троянда , тюльпани)
- Знайдіть однакові .
- Які квіти зустрілися лише один раз?

4.2. Робота в посібнику завд . 1 с. 5.

- Знайдіть двох однакових метеликів і обведіть їх лінією.

Завд. 2 с. 6 .

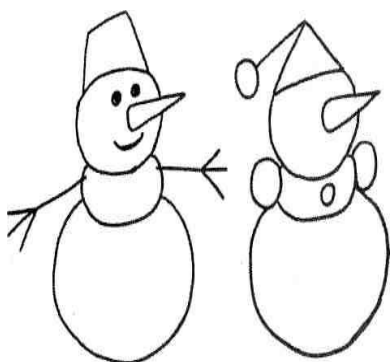
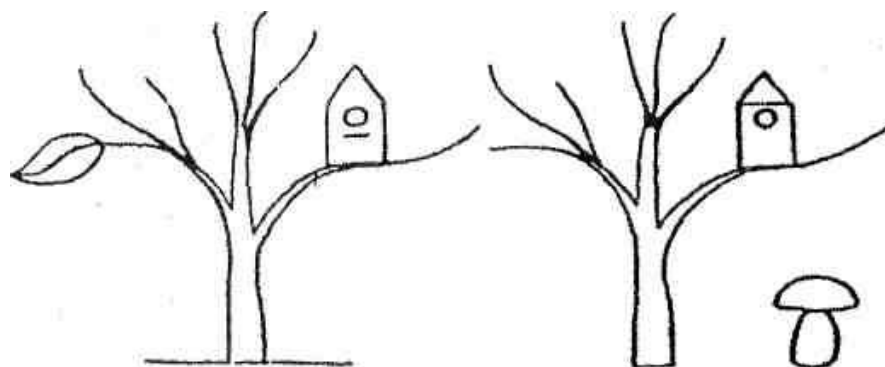
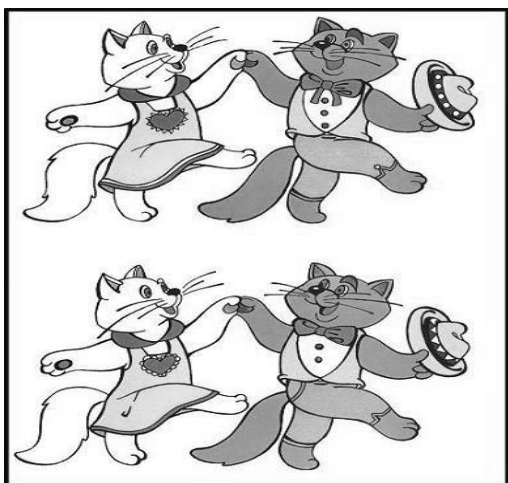
- Знайдіть дві однакові квітки і обведіть їх лінією.

V. Фізкультхвилинка

VI. Знаходження відмінностей між малюнками

Гра « Пильне око »

- Розгляньте малюнки і знайдіть відмінності між ними .

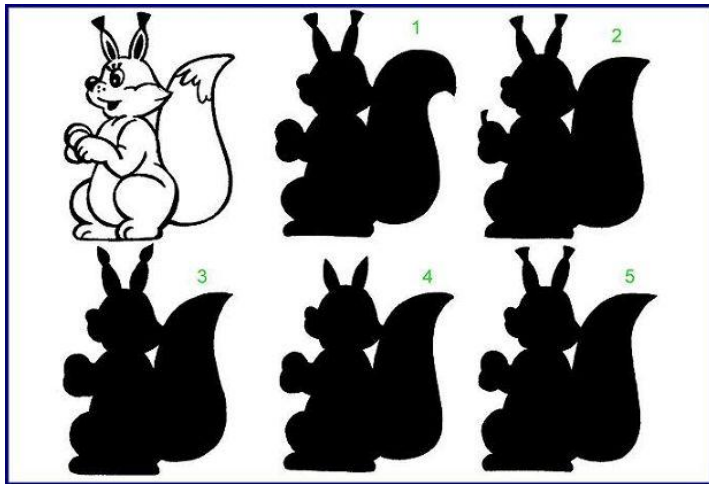

6.1. Робота з посібником с . 7 , 8 завд. 3, 4.

(Учні працюють у парах)

6.2. Знаходження помилок в поданих малюнках.

- Розгляньте малюнок і знайдіть помилки .

6.3. Гра « Помилка художника »

Посібник с. 9 завд. 5

- Виправте помилки художника .

VII. Підсумок уроку

- Що найбільше сподобалося на уроці?
- Ви чудово справились із завданнями , давайте розфарбуємо першу частину зорельоту.

Урок 2

Тема. Хвойні та листяні дерева. Рослини, їхні листя й плоди.

Мета. Ознайомити учнів з назвами рослини, їх класифікацією; вчити розрізняти рослини по зовнішньому вигляду, листках, плодах; співвідносити дерева, кущі з їх плодами ; розвивати навички спостереження, увагу,

мислення, вміння працювати в групах, парах, самостійно; виховувати бережне ставлення до природи.

Обладнання . Таблиця "Рослини", роздатковий матеріал, кольорові олівці, посібник « Планета Міркувань 1клас » , Презентація « Хвойні та листяні дерева. Рослини, їхні листя й плоди ».

Хід уроку

I. Організаційний момент

II. Актуалізація опорних знань

1. Гра "Знайди помилку"

- Художник замислився і у малюнках зробив помилки. Допоможіть виправити їх. (Вчитель вивішує ілюстрацію на дошці. Завдання виконується колективно.)

2. Робота над загадками .

Дихає, росте, а ходити не може. (Рослина)

- На які три групи діляться рослини дізнаємось , якщо продовжимо відгадувати загадки .

У зеленим зіллі

Виросли дівчатка –

Вії у них білі,

Золоті очатка. (Ромашки)

Воно для всіх нас - добрий друг,

У білій одежині,

В хустині зелененькій

Сумує край стежини

Тонесенька Оленка (Берізка)

Це дві сестрички рідні

Зеленими – подібні,

Такі обидві схожі,

Що й відрізнити не зможеш,

А потім щось подіється –

І сестри розподібняться:

Одна почервоніє,

А інша – почорніє. (Порічка та смородина)

- То на які три групи діляться рослини ? (Дерева, кущі, трав'янисті рослини)

III. Повідомлення теми і мети уроку

- Сьогодні на уроці ми будемо продовжувати будівництво зорельоту, а саме «Кімнату всіх знань» . А допоможе нам у будівництві різноманітний рослинний світ. Ми познайомимось з назвами рослин, навчимося розпізнавати їх листки і плоди, дізнаємося їх значення в житті людини і тварин.

IV. Вивчення нового матеріалу

1. Знайомство з поняттям «хвойні і листяні дерева»

(Презентація . Слайд 1- 11)

- З якого дерева листок ?(Клен , береза , каштан , дуб, горобина .)

Дерева , які на гілках мають листя - називаються **листяні**. Вони скидають листя восени і весною в них виростають нові молоді листки.

- Відгадайте загадки. (Презентація . Слайд 12-18)
- Що у них замість листків ?
- Хвойні дерева мають зелені голки замість листя.
- Взимку ці дерева не скидають листя, так що їх називають **вічнозеленими**.

Отже , всі **дерева** можуть бути розділені на дві групи: **хвойні і листяні**.

2. Гра «Вчимося розрізняти листяні і хвойні дерева»

Посібник с. 10 завдання 1 .

Вчитель повідомляє учням назви дерев , розглядаються ілюстрації дерев, діти визначають вид дерева, аргументуючи свої слова,самостійно обводять хвойні дерева - синім олівцем, листяні - зеленим.

3.Фізкультхвилинка

Вітер віє нам в лице

Захиталось деревце.

Вітер тихше, тихше, тихше,

Деревце все , вище, вище.

4. Гра «Знайди плоди і листя дерева»

Посібник с.11-12 завдання 2 , 3. (в парах)

Учні роздивляються малюнок , знаходять листки і плоди дерев (дуб, береза, ялина, каштан, сосна, ясен, клен), з'єднують їх стрілками, класифікують дерева на листяні і хвойні.

- Яке значення дерев у житті людини , тварин ?

Висновок. Люди повинні доглядати дерева та інші рослини, садити нові дерева.

5. Гра «Хто сховався? »

Кожен знає, що дерева служать домівкою для багатьох тварин. Спробуйте попрацювати у парі, знайти тварин, які сховані в дереві. (Вчитель роздає малюнок, учні знаходять по черзі тварин).

V. Підсумок уроку

- На які дві групи можна поділити дерева ?

Прийом « Незакінчене речення ».

Гра « За ким останнє слово »

Листяні дерева : ..., ...,

Хвойні дерева : ..., ...,

УРОК 3

Тема. Овочі та фрукти. Ягідні рослини. Їстівні та отруйні гриби.

Мета. Вчити учнів розрізняти овочі та фрукти, ягідні рослини, співвідносити рослини і їх плоди, розрізняти їстівні та отруйні гриби; розвивати спостережливість; виховувати любов до природи рідного краю.

Обладнання . Малюнки овочів фруктів та грибів; зелений і червоний олівці; робочий зошит; презентація « Гриби».

ХІД УРОКУ

I. Організація учнів до уроку

Сядьте зручно, усміхніться

І на мене подивіться.

Зробимо в науку крок –

Починаємо урок.

II. Актуалізація знань учнів

2.1. Прийом « Займи позицію ». Робота в групах .

- Розгляньте малюнки . (Дуб , береза , малина , калина , подорожник , ромашка).

- Розподіліть рослини за відповідними ознаками .

Дерева

Кущі

Трав'янисті рослини

II . Оголошення теми уроку

- Сьогодні ми продовжимо будувати Кімнату Всіх Знань , виконуючи завдання . Пропоную розглянути цю важливу деталь та знайти цю частину зорельоту на кольоровому малюнку .

Це важлива частина у зорельоті.

-Як ви думаєте, чому?

III. Робота над темою уроку

3.1. Розгадування загадок (фронтальна робота).

- а) І примітив мене, і привітив мене.

А дістав би мене та вкусив би мене,

За медок-солодок похвалив би мене. (Яблуко або груша.)

Рекомендації: якщо діти за кілька спроб не розгадали загадку, варто перечитати її повільно ще раз, наголошуючи на найважливіших ознаках; можна допомогти жестами, мімікою.

(Учитель чіпляє на дошку мал. яблука чи груші і пропонує їх роздивитися.)

— Що таке яблуко? Де воно росте? Отже, яблуко — це фрукт. А фрукт росте на дереві.

- Назвіть фрукти, які ви знаєте. Які фруктові соки любите пити?

- б) Проситься загадка, щоб вгадать зумів:

В ній на латці латка, а немає швів. (Капуста.)

(Учитель вивішує па дошку малюнок капусти, учні роздивляються.)

-Де вона росте? Отже, капуста — це овоч. Його вирощують на городі.

- Назвіть овочі, які ви знаєте.

- А які любите їсти?

в) Сидить пані на горбку у червонім кожушку.

Хто не пройде — спинить крок, щоб зірвати кожушок.
(Суниця.)

Рекомендації: після кожної загадки запитувати дітей, які саме слова допомогли їх відгадати. Це вчить учнів зосереджуватися на деталях.

(Учні роздивляються малюнок сунички.)

- Що таке суниця?

- У яких місцях? Отже, суниця — це ягода, яка росте на кущиках у городі, в саду або лісі.

Назвіть ягоди.

- Які з них ви куштували?

3.2. Гра «Злови мене»

Учнів ділю на 3 команди: «Яблучка», «Капустянки», «Сунички». Діти самі мають здогадатися, що команди поділені на «фрукти», «овочі», «ягоди».

Називаю слово. Плеснути у долоні мають члени команди, якій це слово «належить».

Слова: буряк, агрус, кабачок, слива, ананас, смородина, морква, ківі, баклажан, персик, цибуля, полуниця, часник, лимон, редиска, перець, горох, петрушка, гранат, чорниця, малина.

IV. Фізкультхвилинка

V. Робота з посібником

5.1. Завдання 4 с. 13-14

Форма роботи — фронтальна, «ланцюжком». Учні готують зелений і червоний олівці. Учитель пояснює завдання, тримаючи предметні малюнки. Показує кожен плід по порядку, запитуючи дітей: «Що це? Це овоч чи фрукт? Яким кольором замалюємо кружечок?» Бажано почати роботу з часнику і лимона, ставлячи запитання: «Чому художник замалював кружечок таким кольором?»

5.2. Гра « Знайди ягідку »

- Де ростуть ягоди ? Дозволити учням спочатку самостійно обвести усі ягідні рослини. Перевірити результати. Запропонувати аргументувати своє рішення, якщо це потрібно. (Кавун — це також ягода).

5.3. Гриби , їх класифікація

Проводжу роботу з демонстраційним матеріалом на розрізнення їстівних та неїстівних грибів. (Слайди)

- Гриби з'явилися на Землі дуже давно . Їх існує багато видів.

Гриби бувають їстівні та отруйні . З деяких грибів виготовляють ліки .

5.4. Гра « Грибне царство »

Посібник завдання 1 с. 16- 17.

- Інструктор Плюсик хоче дати нам поради про те , як себе поводити , збираючи гриби . (Посібник с . 17)

VI. Підсумок уроку

— Які гриби покладете до свого кошика ?

Гра «Шеф-кухар»

- Що потрібно , щоб зварити компот ?
- Що потрібно , щоб зварити борщ ?
- Ви всі справилися із завданнями Кімнати Всіх Знань .

Урок 4

Тема. Назви тварин. Дикі та свійські тварини.

Мета. Збагатити знання учнів про тварин , формувати вміння ділити тварин на диких і свійських; розвивати вміння аналізувати , порівнювати , робити висновки; сприяти вихованню любові та дбайливого ставлення до тварин.

Обладнання . Дидактичний матеріал «Дикі і свійські тварини», загадки , альбом рідкісних видів тварин занесених до Червоної книги України .

ХІД УРОКУ

I. Організаційний момент

Ти довкола озирнись.

Та до друга посміхнись.

Побажай усім натхнення,

До роботи вже берись.

II. Актуалізація опорних знань учнів

2.1. Робота із загадками.

А) Гостроносий і малий,

Сірий, тихий і незлий.

Вдень ховається, вночі

Йде шукать собі харчі.

Весь із тонких голочок,

Як він зветься?..

(Іжачок)

Б) Домовита хазяйка

Пролетіла над лужком.

Поклопоче над квіткою —

Вона поділиться медком.

(Бджола)

Хоч у нього шуба є,

А як холод настає,

Він не їсть тоді й не п'є,

І не ходить, не гуляє,

А у ліжку спать лягає.

(Ведмідь)

-Їжачок , бджола , ведмідь , а як замінити одним словом ? (Тварини)

III. Оголошення теми уроку

- Сьогодні ми продовжимо будувати Кімнату Всіх Знань , виконуючи завдання про тварин .

IV. Вивчення нового матеріалу

4.1.Робота з малюнками

- Розгляньте малюнки .(Білка , ведмідь , вовк ...)

—Де живуть ці тварини ?

- Як вони добувають собі їжу ?

- Хто доглядає за їхнім потомством ? (Дикі тварини живуть у природі самотійно: добувають собі їжу, будують житло, доглядають за своїм потомством.)

4.2. Відгадування загадок

Голодна — мукає, сита — жує, всім дітям молоко дає.

(Корова)

Пухнастий клубочок під столом муркоче.

(Кіт)

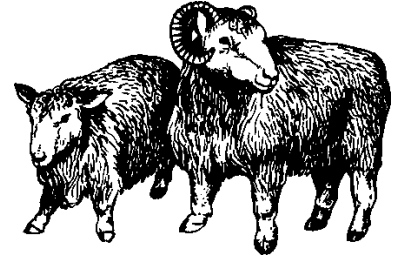

Гавкає, кусає, а в дім не пускає.

(Собака)

Хто не пряде, не тче, а людей одягає? (Баран, вівця)

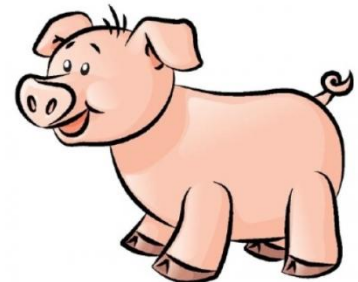
У кого роги довші за хвіст?

(Коза)

Хвіст гачком, ніс п'ятачком.

(Свиня)

— Як можна назвати всіх цих тварин? (Свійські тварини)

— Де живуть ці тварини ?

- Хто про них дбає ?

— Чим вони платять людям за їх любов, ласку, увагу?

- Звідки з'явилися свійські тварини?

4.3. Розповідь учителя «Як з'явилися свійські тварини»

— Дуже давно, коли ще не було міст, машин і книг, люди мешкали в печерах. Вони боялися величезних страшних хижаків. Нашим пращурам постійно хотілося їсти, дуже рідко вони знаходили собі їжу. Одного разу одна розумна

людина почала підгодовувати вовків, які ходили біля її житла. Поступово вовки стали добрішими, а їх дитинчата звикли до людини, почали жити поряд із нею. Вони стали вже не дикими, а свійськими.

Так з'явилися собаки. Вони навчились охороняти людину від ворогів, допомагали їй шукати і добувати собі їжу. Минав час. Кількість друзів людини поміж тварин зростала. Тепер людина вже не могла жити без своїх свійських друзів і помічників.

V. Фізкультхвилинка

4.5. Гра « Знайди пару » а) Завдання 1 с.18 .

Проведи лінію від кожної тварини до її назви.

4.6. Робота в посібнику

Б) Завдання 2 с.19 .

Обведи лінією свійських тварин .

в) Завдання 3 с. 20-21 .

Проведи лінію від назви птаха до її малюнка .

4.7. Гра-пантоміма «У світі тварин»

Учні займають місця за партами по групах. Командири визначають, хто з представників групи буде імітувати рухи названої в групі тварини. Інші учні мають відгадати показану тварину.

(Використовую назви тварин, занесених до Червоної книги України)

VI . Підсумок уроку

—Чому потрібно любити всіх тварин?

—Кого із тварин ми відносимо до диких?

—Як люди доглядають за свійськими тваринами?

—Навіщо люди розводять свійських тварин?

—Яким тваринам, свійським чи диким, легше вижити в природі?

- Ви чудово справились із завданнями Кімнати Всіх Знань.

Урок 5

Тема. Місце проживання тварин та їх пристосованість до життя.

Мета. Розширити уявлення учнів про різноманітність тваринного світу; формувати поняття про місце проживання тварин та їх пристосованість до життя в умовах навколишнього середовища; розвивати вміння аналізувати, порівнювати, робити висновки; виховувати дбайливе до тварин.

Обладнання : демонстраційний матеріал, роздатковий матеріал, навчальний посібник «Планета міркувань».

ХІД УРОКУ

I. Організаційний момент

Інтерактивна вправа « Посмішка по колу. »

II. Актуалізація опорних знань учнів

1. Прийом « Займи позицію »

—Яких тварин ви впізнали?

— На які групи ви поділили їх? (Робота з роздатковим матеріалом. Групування тварин за способом живлення).

2. « Мозковий штурм »

—Яких тварин ми називаємо свійськими? Чому?

—Яких тварин ми відносимо до диких? Чому?

III. Оголошення теми уроку

- Ми продовжимо будувати Кімнату Всіх Знань , виконуючи завдання про місце проживання тварин та їх пристосованість до життя.

IV. Вивчення нового матеріалу

1. Бесіда-розповідь

—У природі тварин дуже багато. Це звірі , птахи, комахи, риби, хробачки , павуки. Для одних тварин домівкою є ліс, для інших - луки. Тварини живуть у воді, у землі, під землею, у повітрі.

2. Прийом « Незавершене речення »

Гра « Хто де живе ».

У лісі живуть,,

На луках живуть,,

У воді живуть,,

3. « Мозковий штурм »

- Чому тварини обрали саме це місце проживання, а не інше ?

(Тут вони собі знаходять їжу, схованку від ворогів.)

V. Фізкультхвилинка

VI. Робота з навчальним посібником « Планета міркувань».

6.1. Завдання 4 с.22 (фронтально)

—Назви тварин. Якщо тварина живе у землі або воді, намалюй у кружечку стрілку вниз, якщо на суші - стрілку вбік. Якщо літає - стрілку вгору.

6.2. Завдання 5 с.23 (в парах)

—Якщо тварина живе лише на суші, зафарбуй жовтим кольором, якщо лише у воді - синім кольором, а якщо може жити і на суші й у воді, тоді зафарбуй кружечок двома кольорами).

6.3. Завдання 6 с.24 (самостійно)

—Постав знак плюс біля тварин, які сплять усю зиму. (перевіряємо за допомогою сигналиків)

6.4. Гра « Вилучи зайву тваринку»

*Пливла пані у срібнім жупані,

А на ньому латка на латці (Щука)

*Що за дивна непосида

На стежину шишки кида?

З гілки скік та скік на гілку.

Упізнали, друзі....(білку).

*Довгі вуха, куций хвіст –

Моркву і капусту їсть.

В сніжну зиму залюбки

Обгризає яблуньки. (Зайчик)

- Яка тварина зайва ? Доведіть .

VII. Підсумок уроку

Гра «Тік – так це не так » .

У лісі живуть дятел (так) , білка (так) ,сом (Тік – так це не так)...

- Ви чудово справились із завданнями Кімнати Всіх Знань .

Урок 6

Тема. Птахи та комахи. Риби .

Мета. Вчити розрізняти птахів, комах та риб за їх основними ознаками; вивчати особливості їхньої будови; розвивати вміння порівнювати, спостерігати; виховувати любов до краси, бережливе ставлення до тварин.

Обладнання: предметні малюнки із зображенням птахів, різних видів комах та риб; навчальний посібник «Планета міркувань », кольорові олівці, аудіо запис пісні для фізкультхвилинки.

ХІД УРОКУ

I. Організаційний момент

Усі сідайте тихо, діти.

Домовляймося – не шуміти,

Руку гарно підіймати,

На уроці не дрімати,

А знання мерщій хапати –

Щоб не було нам мороки.

Всі готові до уроку?

Тож, гаразд. Часу не гаймо

I урок наш починаймо.

II. Актуалізація опорних знань учнів

1. Розгляньте малюнки .

- Яку загальну назву можемо дати цим предметам ? (Тварини)
- Доведіть , що тварини – це природні тіла.

III. Оголошення теми уроку

- Сьогодні на уроці ми продовжимо будувати Кімнату Всіх Знань , виконуючи завдання про тварин.

IV. Вивчення нового матеріалу

1. Відгадування загадок

Птахи

Привітала нас піснями із весною

І живе з нами під стріхою одною. (Ластівка)

Маленький хлопчик у сірій свитинці

По дворах стрибає, крихти збирає. (Горобець)

Ось хатина, в ній – Співак

Як цю пташку звати...

(Шпак)

- Що спільного між цими тілами ?
- Які основні характерні ознаки птахів?
- Які птахи поселяються у нашому краї?
- Яким є значення птахів для природи?
- Назвіть осілих та перелітних птахів. (Малюнки)
- Навіщо люди утримують свійських птахів?
- Чи можна птахів підгодовувати?
- Чим люблять ласувати птахи?

Комахи

То що за диво-літаки
Сідають в лузі на квітки?
Не спочивають з далини,
А вантажі беруть вони.
В саду старому під селом
У них є свій аеродром.
І літаки — за летом лет —
Везуть туди солодкий мед.

Відповідь: (Бджоли)

Невидимка-вереда

все дзижчить та набрида.

Як з'являється цей гість,

скрізь лунає «лясь» та «трісь».

Відповідь: (Комар)

У живого гвинтокрила

На спині прозорі крила.

Кольорові шати,

Любить мандрувати. (Бабка)

У червоного малятки

На спині краплинки-цятки:

Чорні вуса, голова,

Любить лагідні слова. (Сонечко)

По травичці, по землі

Коні бігають малі.

Іподромом для них луг,

Не поставиш їх у плуг!

Відповідь (Коник-стрибунець)

—Що спільного між цими тілами?

—Які основні характерні ознаки комах?

—Де можна побачити комашок?

- Яку роль виконують в природі ?

—Яку комашку можна назвати свійською і чому?

—Для кого вона збирає мед?

Риби

У мулі він ховається, в сметані смажиться.(Карась)

Крила є та не літає, ніг нема,а не доженеш, зуби є та не порахуєш. (Щука)

—Яких рибок ви знаєте?

— Що спільного між цими тілами?

—Чим вони відрізняються між собою?

—Яку користь приносять риби?

—Чому щуку називають « санітаркою» річки?

—Що риbam допомагає пересуватись у воді?

2. Фізкультхвилинка

3.Робота з посібником

Посібник с. 24 завдання 7.(фронтально)

—Поставити знак біля птахів, які зимують в Україні(+),

і знак (-), біля птахів, які відлітають у вирій.

Посібник с. 25 завдання . (самотійно)

Посібник с. 26 завдання 9. (в парах)

—Знайти на малюнку риб. Обведи їх лінією.

Посібник с. 27 завдання 10. (самостійно)

—Поставте знак (+) біля тварин, що вміють плавати.

V. Підсумок уроку

Метод « Мікрофон »

—Чому потрібно оберегати тваринний світ?

— Розкрийте зміст цього прислів'я.

Де багато пташок дам нема комашок.

- Ви чудово справились із завданнями Кімнати Всіх Знань .

УРОК 7

Тема. Тварини та їхнє потомство. Етапи розвитку рослинного і тваринного світу.

Мета. Збагатити знання учнів про тварини та їхнє потомство; формувати вміння класифікувати тварин за їх основними істотними ознаками; ознайомити з етапами розвитку рослинного і тваринного світу; розвивати вміння аналізувати, порівнювати, робити висновки; сприяти вихованню любові та дбайливого ставлення до природи.

Обладнання. Предметні малюнки, загадки, дидактичний матеріал « Тварини та рослини », навчальний посібник з розвитку мислення « Планета міркувань», кольорові олівці , презентація.

ХІД УРОКУ

I. Організаційний момент

II. Актуалізація опорних знань учнів

1. Вправа « Незавершене речення»

- Тварини – це.....
- Тварини можуть жити
- Осілі птахи – це
- Рослини –це
- На городі ростуть
- Яблуні, груші, сливи,абрикоси , вишні -
- Гриби належать до
- Гриби бувають
- Які гриби ви покладете у свої кошики?

III. Мотивація навчальної діяльності.

- Чим відрізняються тварини, про яких йдеться в загадках?

1) Пухнастий клубочок під столом муркоче.

2) По гілках скаче, та не птиця,

Сама руденька, та не лисиця.

- Що спільного у цих тварин?

- Чим живляться тварини?

- На які групи за способом живлення діляться тварини?

3) Робота з посібником « Планета міркувань » с. 29

завдання 13 .

- Яка улюблена їжа тварин ?

IV. Оголошення теми уроку

-Сьогодні на уроці ми будемо говорити про тварини та їхнє потомство. Етапи розвитку рослинного і тваринного світу, продовжимо будувати Кімнату Всіх Знань.

V. Вивчення нового матеріалу

1. Робота над загадками

- Сама строката, їсть зелене, дає біле. (Корова)
- Хто не пряде, не тче, а людей одягає? (Баран, вівця)
- У кого роги довші за хвіст? (Коза)
- Хвіст гачком, ніс п'ятачком. (Свиня)

2. Бесіда – розповідь

— Як можна назвати всіх цих тварин? (Свійські тварини)

— Людина постійно піклується про свійських тварин: годує, чистить, стежить за їх здоров'ям. Улітку для свійських тварин заготовлює корми, до настання холодів утепляє житла. Узимку і навесні у свійських тварин народжуються дитинчата. Чи знаєте ви, які у кого дитинчата?

3. Гра «Чиє дитинча?»

Учитель називає дорослу тварину, а діти — дитинчат цієї тварини.

Свиня — (поросята)

Корова — (телята)

Качка — (качата)

Гусак — (гусенята)

Кінь — (лошата)

Вівця — (ягнята)

Кішка — (кошенята)

4. Робота з посібником. Гра «Де моя мама?»

Завдання 11 с.28 (В парах)

-Маленькі звірята згубилися .Чи допоможем ми їм відшукати своїх мам? Нам слід тільки провести доріжку, по якій мама відшукає свою дитинку.

5. Фізкультхвилинка

6.Як виростав живий світ

Етапи розвитку рослинного та тваринного світу.

А) З хвостом родиться,

А як виростає, хвіст відпадає? (Жаба)

Розглядаємо малюнки , на яких прослідковуємо етапи розвитку жаби .

Б) Двічі родився,

У школі не вчився,

А години знає. (Півень)

Розглядаємо малюнки , на яких прослідковуємо етапи розвитку півня .

В) Голова є, а шиї немає;

Очі є , а брів немає,

Без ніг , а швидко пересувається. (Рибка)

Розглядаємо малюнки , на яких прослідковуємо етапи розвитку риби .

Г) Не пташка, а з крилами,

Не бджола, а над квіткою літає . (Метелик)

Розглядаємо малюнки , на яких прослідковуємо етапи розвитку метелика .

7.Розглядаємо етапи розвитку рослинного світу.

А) Для смачної паляниці

На полях росте(Пшениця)

-Як з'явився хліб на столі . (Презентація)

8. Виконання завдань за навчальним посібником

«Планета міркувань» с.31-32 завдання 1. (в парах)

-Що було спочатку, що – потім, а що – наостанку?

Напиши відповідні номери.

VI. Підсумок уроку

- Що вам найбільше сподобалось а уроці?

-Що цікавого ви можете розповісти своїм батькам?

УРОК 8

Тема. Властивості та застосування предметів. Матеріали, що з них виготовляють речі.

Мета. Формувати поняття «предмети вжитку», ознайомити учнів із властивостями та застосуванням цих предметів в повсякденному житті; тренувати у визначенні матеріалу, з якого виготовлено предмети вжитку; розвивати вміння спостерігати, робити узагальнення, висновки; виховувати дбайливе, бережливе ставлення до своїх речей, природних ресурсів, повагу до праці людей.

Обладнання. Демонстраційний матеріал, навчальний посібник з розвитку мислення «Планета міркувань», кольорові олівці.

ХІД УРОКУ

I. Організаційний момент

Пролунав дзвінок, починаємо урок.

Працюємо старанно, щоб почути у кінці,

Що у нашій першій класі діти – просто молодці.

II. Актуалізація опорних знань

1. Бесіда

-Навколо нас безліч предметів.

-А які саме предмети оточують нас?

2. Гра « За ким останнє слово »

-Назвіть тіла живої природи.

-Які тіла належать до неживої природи?

Висновок. Усе, що оточує людину і не зроблено її руками - це **природа**.

- Назвіть предмети, які людина зробила .

III. Мотивація навчальної діяльності

1. Інтерактивна вправа «Мікрофон»

-Чи може людина жити без природи?

-Що людям потрібно від природи щодня? Щохвилини?

-Чи може природа жити без людини?

Висновок. Людина залежить від природи.

IV. Повідомлення теми та мети уроку

- Сьогодні на уроці ми познайомимось із властивостями та застосуванням предметів, що нас оточують, продовжимо будувати Кімнату Всіх Знань.

V. Вивчення нового матеріалу

1. Бесіда-розповідь

- Ви, діти, знаєте, що рукотворні тіла виготовлені із тіл живої та неживої природи. Кожна річ, яку виготовила людина, має свої властивості та своє застосування.

2. Гра « Знайди пару »

Із глини виготовили (Учні вибирають малюнки відповідних предметів).

Із скла виготовляють ... (Учні вибирають малюнки відповідних предметів).

Із деревини виготовляють ... (Учні вибирають малюнки відповідних предметів).

3. Робота за посібником «Планета міркувань»

Завдання 1 с. 33.

Що для чого потрібне. (Фронтально)

4 . Фізкультхвилинка

5. Робота за посібником «Планета міркувань»

А) Завдання 2 с. 34 (В парах)

Групування предметів за їх призначенням: шкільне приладдя та іграшки.

Б) Позначити засоби гігієни (завдання 3, с.34).

7. Експеримент у класі

Висловіть свою думку: чи потоне яблуко, лампочка,

монета, м'яч, дубовий листок.

Гра « Ми дослідники»

Дослідження. Ці предмети покласти у миску з водою, щоб перевірити припущення.

Висновок. Тонуть: замок, циркуль, монета, годинник.

Завдання 4, с.35 (самостійно)

Гра « Ми - дослідники»

Завдання 5, с.35 (в парах)

Обвести лінією предмети, які притягує магніт.

VI. Підсумок уроку

Вправа «Незавершене речення»

- Мило, шампунь, мочалка, зубна паста, зубна щітка, рушник, гребінь -
.....

- Скакалка, лялька, повітряна кулька, машинка, дзиґа -

- Магніт притягує голку,,,,

- У воді тонуть ложки, монети,,,

УРОК 9

Тема. Харчові продукти та способи їх вживання.

Мета. Розширити уявлення учнів про харчування, продукти харчування та способи їх вживання; з'ясувати значення молочних продуктів, продуктів із борошна, солодоців; розвивати пізнавальну активність, пам'ять, мислення;

вміння співставляти, аналізувати; сприяти вихованню бережливого ставлення до продуктів харчування, необхідності правильно харчуватись.

Обладнання. Ілюстрації зернових рослин, навчальний посібник розвитку мислення «Планета міркувань», кольорові олівці.

ХІД УРОКУ

I. Організаційний момент

-Сядьте зручно, усміхніться

І на мене подивіться.

Зробимо в науку крок –

Починаємо урок.

II. Актуалізація опорних знань

2.1. « Мозковий штурм »

-Давайте пригадаємо що є необхідним для життя та розвитку будь – якого організму?

(Світло, тепло, повітря, їжа, вода, умови проживання)

III. Повідомлення теми та завдань уроку

-Отож, сьогодні на уроці ми будемо вести мову про харчування, його значення, також з'ясуємо на скільки необхідними є молочні продукти, продукти з борошна та солодощі.

IV. Вивчення нового матеріалу

1. Вступна бесіда

-Ви пам'ятаєте, що під час вивчення рослинного світу ми навчилися розрізняти овочі, фрукти та ягідні рослини.

-1-й ряд називають овочеві рослини;

-2-й ряд --- назви фруктів;

-3-й ряд --- назви ягідних рослин.

2. Робота над загадками

Під землею птиця кубло звела і яєць нанесла. (Картопля)

Без рук, без ніг,

А в'ється, як батіг.

(Квасоля)

На городі виріс дужий,

Круглий, жовтий і байдужий

До червоних помідорів,

До капусти і квасолі.

Хто цей гордий карапуз?

Здогадалися?...

(Гарбуз)

- Чи вживаємо ми ці овочі у сирому вигляді ?

(Щоб їх вживати , спочатку потрібно приготувати)

Народжується з квітки,

Його всі люблять дітки,

Заліза в нім багато,

Рум'яне і хрустке.

А ну, скажіть, малята,

То що ж воно таке? (Яблуко)

Лампочка вгорі висіла,

Стала смачна, пожовтіла.

Діти лампочку зірвали,

З апетитом скуштували. (Груша)

Зелені сережки

На гіллі висіли,

На сонечці підсмажились

І почервоніли! (Вишня, черешня)

Чи то жовта,

Чи то синя

Соковита господиня.

Чи то сонце,

Чи то злива —

Пригостить нас влітку... (Слива)

Мовби на одній нозі.

Він зростає на лозі.

Подивись скоріш в віконце —

Грона сповнені всі сонця!

Кожен скуштувати рад

Соковитий... (Виноград)

- Чи вживаємо ми ці фрукти у сирому вигляді ?

(Так вони набагато корисніші .)

3. Робота з посібником «Планета міркувань»

Гра « Кухарі » Завдання 1 с. 36. (Фронтально)

Обведи червоною лінією те, що можна вживати в сирому вигляді;

обведи синім олівцем те, що потребує приготування.

4. Фізкультхвилинка

5. Значення молочних продуктів у житті людини

І поживне, і смачне,

Біле, пінне, запашне.

Залюбки малята п'ють,

Здоровенькими ростуть. (Молоко)

- Молоко - основна їжа з перших днів нашого життя. Через молоко ми отримуємо всі необхідні поживні речовини та вітаміни.

- Які ще молочні продукти знаєте ?

- Абсолютно всі молочні продукти є рекордсменами за вмістом кальцію, а це, необхідно для побудови скелета, зубів, а також підтримці їх у здоровому вигляді. Особливим рекордсменом є молоко.

Робота з посібником «Планета міркувань»

Завдання 2 с. 37 (в парах)

6. Вироби виготовлені з борошна, солодоці

Як навколо об'їси -

Серединки не проси.

Ми такі гостинці:

Дірка в серединці. (Бублики)

Що за хліб такий святковий

На рушник вмостився новий? (Коровай)

Що на сковорідку наливають,

Так вчетверо згинають?

(Млинці)

- З чого печуть коровай, бублики ?

«Мозковий штурм»

(Зерно --- борошно ---- хліб)

Робота з посібником «Планета міркувань»

Вилучення зайвого.

Завдання 3 с. 37 (в парах)

Гра « Улюблені солодощі»

Робота з посібником «Планета міркувань»

Завдання 4 с. 38 (в парах)

7 . Зернові культури і продукти харчування з них

(Демонстрація ілюстрацій зернових рослин з обговоренням)

Робота з посібником «Планета міркувань».

Завдання 5 с. 39 (фронтально)

V. Підсумок уроку

Прийом «Незавершене речення» .

-Олію, халву виготовляють з

-Хліб ----- з

-Манну кашу ----- з

УРОК 10-11

Тема. Органи чуттів.

Мета. Розширити уявлення учнів про органи, якими ми пізнаємо навколишній світ, їх значення для людини, розвивати пам'ять, мислення, увагу, уяву, пізнавальну активність; вміння аналізувати, порівнювати, робити висновки; сприяти вихованню бажання пізнавати навколишній світ і себе.

Обладнання. Ілюстрації, кольорові олівці, навчальний посібник « Планета міркувань», робочий зошит , аудіозапис .

ХІД УРОКУ

I. Організація класу

Сядьте дружно, усміхніться

І на мене подивіться.

Зробимо в науку крок –

Починамо урок.

II. Повідомлення теми і завдань уроку. Мотивація навчальної діяльності

Створення проблемної ситуації.

-Щоб дізнатися про що йтиме мова на уроці, ви маєте відгадати загадки (вчитель ілюструє відгадки).

1. Два брати через дорогу живуть,

А один одного не бачать. (Очі)

2. Самі мовчать, а нам допомагають почути тих,

Хто розмовляє і співає. (Вуха)

3. Сюди – туди повертає,

Хропе, сопе і часом чхає. (Ніс)

4. У двох матерів по п'ятеро синів. (Руки, пальці)

5. Завжди у роті, а не проковтнеш. (Язик)

-Отож, ми сьогодні на уроці будемо вивчати органи людини, якими ми пізнаємо навколишній світ.

III. Вивчення нового матеріалу

1. Бесіда

— Послухайте запис .

-Що ви почули ? (Спів пташок)

- Який орган допоміг нам це відчутти ? (Вуха)

2.Робота в зошиті « Планета міркувань»

Завдання 1 с. 40 (Фронтально)

- Які звуки може відчутти людське вухо ?

3.Бесіда

— Що я тримаю в руках? (Парфуми)

— Навіщо їх використовують?

— Який орган допомагає нам вловити запахи? (Ніс)

4.Робота в зошиті « Планета міркувань»

Завдання 2 с. 41 (в парах)

Фізкультхвилинка

5.Бесіда

— Хто з вас гладив собаку, кішку?

-Що ви відчували? (Гладячи собаку, кішку, ми відчуваємо тепло тіла тварини, м'якість шерсті, форму тіла.)

6. Робота в зошиті « Планета міркувань»

Завдання 6 с. 44 (самостійно)

7.Бесіда

- Що в мене в руках ? (Яблуко , лимон)
- Які вони на смак ?
- За допомогою якого органа ми відчуваємо смак ?(Язика)

8. Робота в зошиті « Планета міркувань»

Завдання 5 с. 43 (в парах)

9.Бесіда

- Який орган допомагає бачити оточуюче ? (Очі)

10.Робота в зошиті « Планета міркувань»

Завдання 3 с. 42 (в групах)

Висновок. Інформацію про навколишній світ ми отримуємо за допомогою органів чуття (носа, очей, вух, шкіри, язик).

11. Гра «Відгадай, чий голосок?»

Спочатку обирають ведучого, йому зав'язують очі. Весь клас хором промовляє слова:

Нумо дружно встанемо в кружок

І скажемо:

— Відгадай, чий голосок!

Слова «Відгадай, чий голосок» промовляє тільки той, на кого показує учитель. Ведучий повинен відгадати, хто говорить.

12. Гра «Що змінилося?»

На набірне полотно виставляють предметні малюнки. За командою «День — ніч» учні заплющують та розплющують очі. Учитель змінює порядок, кількість предметів і запитує, що змінилося.

IV. Підсумок уроку

— Що нового дізналися на уроці?

— Що таке органи чуття?

— Назвіть органи чуття. Для чого людині ніс (очі, вуха, язик, пальці)?

- Який з органів чуття є найважливішим для людини?

УРОК 12

Тема. Клімат. Погода. Пори року.

Мета. Формувати в учнів уявлення про клімат, погоду, про зв'язок Сонця, сонячного тепла і зміни пір року; розвивати вміння встановлювати причинно-наслідкові зв'язки в природі на основі власних спостережень ; сприяти вихованню старанності, бажанню вивчати природу.

Обладнання. Навчальний посібник «Планета міркувань», зображення сонця, хмарки, дощу, снігу; ілюстрації із зображенням пір року, зошити, кольорові олівці , відео « Рух Землі навколо Сонця ».

ХІД УРОКУ

I. Організація класу

(Діти стають в коло).

-Доброго ранку травам росистим,

Доброго ранку квітам барвистим,

Доброго ранку сонечку ясному,

Людям усім і усьому прекрасному!

-Посміхніться і передайте часточку свого тепла один одному.

II . Актуалізація опорних знань

1. Гра « Синоптики »

- Який сьогодні день? Число?
- Який місяць?
- Чи сьогодні сонячно (похмуро)?
- Чи йде на дворі дощ (сніг)?
- Сьогодні тепло чи холодно?
- А як можна визначити температуру повітря на дворі?
- Сьогодні вона становить.....

(Вчитель показує умовні позначення: опади, сонячно, хмарно)

III. Повідомлення теми і мети уроку

-Тож сьогодні ми будемо вести розмову про погоду, про зміну її відповідно до кожної пори року.

IV. Вивчення нового матеріалу

1. Створення проблемної ситуації.

-Послухайте уважно вірш і з'ясуйте, про які пори року йдеться.

РІК

Неспішно, крок за кроком,

Минають чотири пори року,

Одна пора проходить,

Інша услід надходить.

Зима — це хуртовина,

Весна у квітах лине,

А потім — тепле літо

І осінь, в сум одіта.

Ось так із року в рік

Минає часу лік. (Весна, літо, осінь, зима).

-Яка ж пора року зараз за вікном?

- Чим вона особлива?

2. Визначення пір року за ілюстраціями (колективно)

- Чому змінюються пори року? (Перегляд відео)

(Встановлення причинно – наслідкового зв'язку: висота Сонця ----- кількість тепла ----- різні пори року).

3.Фізкультхвилинка

4. Визначення погоди відповідно до кожної пори року (Ілюстрації)

V. Закріплення вивченого

1. Робота в зошиті « Планета міркувань».

А) Гра « Модельєри »

Завдання 1 с. 45 (в парах)

Співвідношення одягу та погоди .

Б) Завдання 2 с. 45(в групах)

Назви пору року за малюнком .

2.Вправи на формування асоціацій . Гра « Холодно – тепло »

Завдання 3 с.46 (самостійно)

VI. Підсумок уроку

- Від чого залежить зміна пір року ?

УРОК 13

Тема. Розвиток дрібної моторики руки , точність руки , точність рухів. Дія за правилом.

Мета. Навчати учнів виконувати завдання ,чітко дотримуючись інструкцій; розвивати пізнавальну активність учнів,пам`ять,мислення,увагу; точність рухів, координацію рухів; дрібну моторику руки;сприяти вихованню охайності, старанності, наполегливості.

Обладнання. Навчальний посібників «Планета міркувань», кольорові олівці, сигнальні картки.

ХІД УРОКУ

I. Організація класу

Подивилися на мене.

Усміхнулися усі.

Чи готові до роботи? Молодці!

II. Повідомлення теми і завдань уроку

-Сьогодні на уроці ми будемо подорожувати надзвичайною Країною Цікавинок. Ми виконаємо багато цікавих завдань, які вас і розвеселять, і вимагатимуть неабиякої уважності, старанності, точності рухів. Якщо справимось з усіма завданнями , то побудуємо ще одну частину зорельота.

III. Опрацювання теми уроку

1. Бесіда.

-Чи любите ви гратись?

-В які ігри граєтесь найчастіше?

- Чи набираєтесь ви сили у грі?

-Чи збагачуєте свої знання в іграх?

-Сьогодні, граючись, ми будемо розвивати моторику руки, точність рухів.

А помічниками нам будуть

2. Розгадування загадок .

Довгі палички кругленькі –

Сині, жовті, червоненькі.

На папері походили,

Кольори свої лишили...

Звуться палички оці

Кольорові ...(Олівці)

Їдуть братці

Верхи на конячці,

Не кусає кінь удило,

П'є не воду, а чорнило,

За ним тягнеться слідок,

За рядком встає рядок. (Ручка)

Всяк школяр його шанує,

Бо він пише ще й малює.

Хто ж цей славний молодець?

Це звичайно ... (Олівець)

Я негарно написала,

А вона усе злизала.

Олівців моїх сусідка,

Ця вертлява-буквоїдка. (Гумка)

3. Робота в зошиті «Планета міркувань»

а) Станція «Розмалюйка»

Завдання 1 с.47 .

Розфарбування за аналогією.

4. Фізкультхвилинка

б) Станція « Точно-влучно»

Завдання 2 , 3 с. 48 .

В) Станція «Хто швидше?»

Завдання 4 с. 49.

Г) Станція «Вправна рука»

Завдання 6 с. 50 .

IV. Підсумок уроку

-Що запам`яталося найбільше ?

- Послухайте наостанок оповідання В. Сухомлинського

«Для чого руки потрібні?»

Петрусь з дідусем великими друзями були. Про все розповідали один одному. Якось дідусь запитав:

-А для чого, Петрику, людям руки потрібні?

-Щоб у м`яча грати.

-А ще для чого?

-Щоб ложку тримати.

-А ще?

- Щоб кицьку гладити.

Довго відповідав Петрусь дідусеві. І , ніби, правильно відповідав. А про головне так і не сказав. Про що?

- Ми справились з усіма завданнями , тому розфарбуйте ще одну частину зорельота.

УРОК 14

Тема. Подібність у суттєвому. Зайва фігура. Групування за подібними ознаками.

Мета. Вчити учнів розрізняти предмети за певними ознакам; розвивати вміння учнів спів ставляти, групувати за подібними ознаками, виділяти зайві предмети; розвивати пам'ять, увагу, мислення; сприяти вихованню старанності, пізнавальної активності.

Обладнання. Посібник «Планета міркувань», картки із зображенням транспорту , повітряної кульки , овочів, фруктів, тварин , грибів , кольорові олівці.

ХІД УРОКУ

I. Організація класу

1. Інтерактивна вправа «Коло»

Діти передають вогник доброти один одному.

2. Утворення груп. Пропоную :

-поплескати у долоні учнів, які народилися восени;

-присісти тих, хто народився взимку;

-пострибати тих, хто народився навесні;

Голосно посміятись тим, хто народився влітку.

Після цього діти утворюють 4 менших кола.

Висновок. За певною ознакою утворилися групи, а саме – пори року.

II. Повідомлення завдань уроку

-Отож, сьогодні ми будемо вчитися співставляти, визначати суттєві ознаки різних предметів та групувати їх за подібними ознаками . Виконаємо завдання Кабіни Подібностей , складу « Зайвих речей ».

III. Робота над вивченням нового матеріалу

1. Відгадування загадок

Сил багато птах цей має:

У повітрі він літає

Возить у собі людей:

Татусів, матусь, дітей... літак

Покрути його педалі –

Й повезе в далекі далі.

вичайний, є гірський,

Жовтий, білий, голубий... велосипед

Я із гуми, надувна,

Як повітря я легка,

Міцно мотузок тримай

Та мене не відпускай! (Повітряна куля)

Від землі як відірветься,

Так у небо й понесеться...

До Меркурія, Плутона,

До сузір'я Скорпіона. (космічний корабель)

Є великий, є малий,

З вантажами, легковий.

По дорогах поспішає,

У собі людей катає. (автомобіль)

Пасажирський чи товарний

Металевий він і гарний.

Все ховає у вагонах

І стає лиш на перонах . (потяг)

- Розгляньте малюнки слів-відгадок , який є зайвим ? Чому?

2. Робота в зошиті «Планета міркувань»

Ми побуваємо на складі «Зайвих речей».

Завдання 1 с. 51-54 (Колективно)

- Вилучіть зайві предмети з групи , доведіть свою думку .

3. Фізкультхвилинка

4. Робота в зошиті «Планета міркувань»

Завдання 1 с. 55-58 (в групах).

- Ми виконали завдання складу « Зайвих речей », тому можемо розфарбувати частину зорельоту .

5. Робота в зошиті «Планета міркувань»

- Ще одне завдання нам підготував інструктор Плюсик .

- Ми повинні виконати завдання Кабіни Подібностей .

Гра «Знайди мені подібних »

Завдання 1 с. 59.

- Діти мають знайти для кожного предмета пару за якоюсь спільною ознакою, назвати ці спільні ознаки. Вчитель наголошує, що кожен предмет можна сполучити з іншим лише один раз.

- Виконавши завдання Кабіни подібностей , ми можемо рофарбувати ще одну частину зорельота .

IV. Підсумок уроку

-Чого навчилися на уроці?

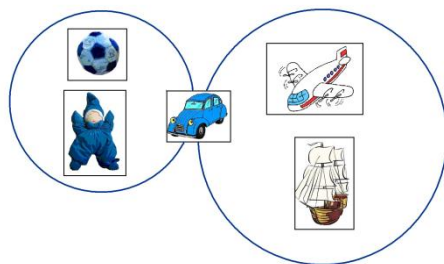
-Що найбільше запам'яталося?

Гра « Знайди своє місце »

Діти отримують різні картинки із зображенням овочів, фруктів, тварин, грибів. За сигналом вчителя учні швидко утворюють групи (кола) за своїми картинками. Перемагає група, яка утворилася найшвидше, і в якій всі діти правильно визначилися.

УРОК 15

Тема. Узагальнення. Класифікація за кольором, будовою, формою. Круги

Ейлера.

Мета. Систематизувати та узагальнити знання учнів про геометричні фігури; розвивати увагу, вміння класифікувати та порівнювати предмети; сприяти вихованню самостійності, мислення, позитивну мотивацію до навчання.

Обладнання. Навчальний посібник «Планета Міркувань», кольорові олівці.

ХІД УРОКУ

I. Організаційний момент

Психологічне настроювання.

Очі дивляться – та все бачать.

Вуха слухають – та всечують.

Голова-думає.

Яким буде урок ?

-Цікавим!

-Які у мене діти?

-Найкращі!

II. Актуалізація опорних знань

Гра «Так чи ні»

-Кавуни бувають великі і малі.

-У лісі ростуть гарбузи.

-Малина буває червоного і жовтого кольору.

-3 більше 5.

-Ми веселі і щасливі

Ми кмітливі, неліниві. Так чи ні?

III. Повідомлення теми і мети уроку

- Сьогодні на уроці ми будемо вчитися класифікувати предмети за певними ознаками , виконаємо завдання блоку узагальнень та класифікації , побудуємо ще одну частину зорельоту .

IV. Вивчення нового матеріалу

1.Бесіда.

- Усе можна здійснити силою думки. Для цього потрібно бути уважним , кмітливим, працьовитим та наполегливим. Пам'ятайте, полетіти космічний корабель зможе тільки тоді, коли буде повністю розмальований. А виконати завдання посібника «Планета Міркувань» нам допоможуть Координатор Мудрик та його помічник Інструктор Плюсик.

2. Робота з посібником « Планета Міркувань»

А) с. 60 завдання 1 .

- На малюнку розсипалися фігури різного розміру.

Інструктор Плюсик намагається їх зібрати в групи.

- Допоможемо йому?
- Які геометричні фігури зображено ?
- Обведіть однакові за розміром .

Б) с. 60 – 61 завдання 2 . (В парах)

- На малюнку розсипалися квадратики. Зверніть увагу на їхні кольори. Обведіть квадрати однакового кольору. Скільки груп утворилось? Назвіть їх.

В) Завдання 3 с. 61 .

— На цьому малюнку ми бачимо фігури різних форм: круглі, трикутні і прямокутні. Обведіть ті фігури, що мають однаковий колір. Назвіть утворені групи. (Червоні, сині й зелені фігури.)

Г) с. 61 завдання 4 . (Фронтально)

- Які геометричні фігури зображено ?

— На малюнку усі фігурки замаскувалися під один колір. Наше завдання: обвести фігури однакової форми.

- Які групи утворилися ? (Прямокутники, овали , трикутники.)

Г) с. 62 завдання 5 . (самостійно)

- Обведіть фігури, які мають однакові форму і колір.

- Які групи утворились ?

3. Фізкультхвилинка

4. Узагальнення та класифікація. Круги Ейлера

- Вам сподобалося збирати фігурки у групи? Це любив робити і відомий математик — Ейлер. Він бачив у предметах щось спільне, однакове, і за цією ознакою об'єднував їх у групи. Ці класи зображають у формі кругів і називають «кругами Ейлера».

5. Робота з посібником « Планета Міркувань»

А) Завдання 6 с. 62. (фронтально).

- Що спільного між фігурами , обведеними червоною лінією, і що спільне між фігурами , обведеними зеленою лінією ?

- Чому 4 фігури опинилися між двома лініями ?

Б) Завдання 7 с. 62 – І варіант.

Завдання 8 с. 62. – II варіант .

В) Завдання 9, 10 с. 63 (Фронтально)

Г) Завдання 11 с. 64 – I ряд .

Завдання 12 с. 64 – II ряд .

Завдання 13 с. 64 – III ряд .

V . Підсумок уроку

УРОК 16

Тема. Класифікація за кількістю, властивостями. Знаходження спільних ознак у групах.

Мета. Узагальнити та систематизувати знання учнів про дикі та свійські тварини, про овочеві рослини, про музичні інструменти; розвивати увагу та спостережливість, вміння класифікувати та порівнювати предмети за спільними ознаками у групах; формувати усне мовлення школярів; сприяти вихованню самостійності мислення, позитивну мотивацію до навчання.

Обладнання. Навчальний посібник «Планета Міркувань», кольорові олівці.

ХІД УРОКУ

I. Організація класу

Психологічне настроювання.

Подивилися на мене.

Усміхнулися мені.

Чи готові до роботи?

Молодці!

II. Повідомлення теми та мети уроку

- Вам сподобалось на минулому уроці збирати предмети у групи за певними ознаками та властивостями, класифікувати за кількістю та спільними ознаками. Сьогодні ми продовжимо працювати над класифікацією предметів за кругами Ейлера.

III. Вправи на засвоєння нових знань

- Координатор Мудрик хоче , щоб ми продовжили об'єднувати предмети у групи за спільними ознаками.

1. Робота над загадками

Як смичок струни торкнеться,
вона піснею озветься.
Дуже ніжну душу має,
що сміється і ридає. (Скрипка)
На нашім інструменті
Є і струни, і педаль.
Хто ж він є?
Безперечно, це – знайомий наш ...рояль.
Як до рук її візьмеш
І міхами розведеш,
Ще й натиснеш гудзики –
Злинуть звуки музики.
Ось послухай трошки,
Хто співає? (Гармошка)
Дерев'яне, а не полінце,
Шість дірочок має,
Весело співає . (Сопілка)

- Як узагальнити всі ці назви предметів ?

2.Робота з посібником « Планета міркувань »

А)Завдання 14 с.65. (Фронтально)

- На які групи поділені музичні інструменти?
- Як вони називаються?
- Відшукайте підказки на сторінці посібника .

Б) Завдання 15 с. 66 . (Фронтально)

- Яку спільну ознаку мають тварини,обведені зеленою лінією (червоною лінією) ?
- Як можна назвати тварин, які опинилися між двома лініями?
- Доведіть .

3.Фізкультхвилинка

4. Робота з посібником « Планета міркувань »

А) Завдання 16 с. 67 .

- Знайти спільну ознаку у тварин кожної групи .

Б) Завдання 17 с. 68 .

- Що спільне у рослин, обведених червоною лінією? Зеленою лінією?
- Чому деякі рослини обведені і зеленою, і червоною лініями?

В) Завдання 18 с. 69 . (В парах)

- Птахів якої групи називають водоплавними? Доведіть .

IV. Підсумок уроку

Учні самі роблять висновок про те, чи можна розфарбувати на макеті зорельота частину, що належить Блоку узагальнень та класифікації. Зауважують, скільки частин зорельота вже збудовано.

II СЕМЕСТР

УРОК 1

Тема . Порівняння . Порівняння за розміром , формою , кількістю , об'ємом , швидкістю .

Мета . Вчити порівнювати предмети за розміром , формою , кількістю, об'ємом , швидкістю . Розвивати уяву , мислення , вміння порівнювати . Виховувати повагу до друзів .

Обладнання . Малюнки , лічильний матеріал , банки .

ХІД УРОКУ

I . Організація класу

Я всміхаюсь сонечку,

Здрастуй золоте ,

Я всміхаюсь квіточці,

Хай вона росте .

Я всміхаюсь дощику,

Лийся , мов з відра,

Ми всміхнемось друзям,

Зичим їм добра.

II. Актуалізація знань учнів

1. Бесіда .

- Що таке добро ?
- Яким кольором ви б його намалювали ? Чому ?
- Яких казкових героїв ви б назвали добрими ?

2. Відгадайте загадку .

Цей кіт – найдобріший у світі .

Він з усіма хотів дружно жити !

(Учитель виставляє малюнок Леопольда)

- То до чого закликав нас Леопольд ?
- Ви повинні також дотримуватись цього заклику .
- Хто весь час хотів нашкодити Леопольду ? (Учитель виставляє малюнок)
- Розгляньте малюнки і порівняйте героїв за розміром .

III. Оголошення теми уроку

- На уроці ми потрапимо у відділ порівнянь , будемо вчитися порівнювати предмети за розміром , формою , кількістю , об'ємом , швидкістю .

IV. Робота над темою уроку

1 . Порівняння предметів за розміром , формою

Гра « Я спостережливий »

- Відшукайте у класі предмети великі за розміром . (Шафа , стіл ...)
- Порівняйте стіл і парту .
- Відшукайте у класі предмети маленькі за розміром .

Робота в зошитах с.70 – 71 .

Завдання 1

- Зафарбуйте найменше яблуко зеленим кольором , а найбільше – червоним .

Завдання 2. А виконують учні , що сидять на I варіанті .

Завдання 2 . Б виконують учні , що сидять на II варіанті .

Завдання 3 .

Учні самостійно домальовують найкоротший і найдовший пензлики .

Завдання 4 – колективно .

- Який олівець найтовстіший ? Найтонший ?

V. Фізкультхвилинка

VI . Порівняння за об'ємом

1. Практична робота .

- Розгляньте предмети на столі . (Банки 2-л і 3-л)
- У яку з них поміститься більше води перевіriamo .

(Рахуємо кількість склянок)

Висновок . 3-л банка більша за об'ємом .

2. Робота в зошитах с. 71-71 .

Завдання 5

Один учень виконує біля дошки , інші – в зошитах .

Завдання 6, 7 – самостійно . (Взаємоперевірка)

VII . Порівняння за кількістю

1. Робота з лічильним матеріалом в парах .

Порахуйте скільки у вас на парті трикутників , квадратів .

- Яких фігур більше ?

2. Самостійне виконання завдання 8 .

Завдання 9 – колективно .

Завдання 10

3 , 6 , 9 – колективно .

4, 1 – в парах .

7 , 5 - самостійна робота .

Завдання 11 – усно .

Завдання 12 – гра « Естафета ».

Завдання 13 – I варіант , Завдання 14 – II варіант .

VIII . Порівняння за швидкістю

Завдання 16 с . 76 .

- Розгляньте предмети .

- Яку множину вони утворюють ?

- Який транспорт найповільніший ?

- З'єднай транспортні засоби від найповільнішого до найшвидшого .

IX. Підсумок уроку

- Ми виконали завдання відділу порівнянь , тому можемо розфарбувати ще одну частину зорельоту .

УРОК 2

Тема. Комбінаторика. Логічний порядок дій . Найпростіші логічні задачі на порівняння , заперечення та перетин множин.

Мета . Вчити комбінувати , порівнювати предмети , розмальовувати малюнки за заданим комбінаторним правилом . Розвивати уяву , мислення. Виховувати бажання завжди дотримуватися правил безпечної поведінки у школі .

Обладнання . Жовтий, синій, червоний олівці, 2 олівці улюблених кольорів, простий олівець; крейда двох кольорів; крісло; посібник.

ХІД УРОКУ

I. Організація учнів до уроку

1. Вже дзвінок сигнал нам дав ,

Працювати час почав,

Тож і ми часу не гаймо,

Працювати поспішаймо!

II. Актуалізація знань учнів

1. Відгадування загадки

Стоїть вулик придорожній,

Уночі завжди порожній (школа)

- Чому у загадці школа порівнюється з вуликом?

-А шумно найбільше на перервах, бо не всі діти чемно себе поводять, напевно не знають «Правил поведінки в школі», своїх обов'язків.

2. Гра «Додай слово»

- Як прокинувся – вставай. Ти до школи ... (поспішай)
- Але й тут не поспішай.

Подивись, спочатку, чи нічого не забув, чи в портфелі все ... (в порядку)

- В школі, в класі не брудни, сміття бачиш ... (підніми)
- Не носи в портфелі жуйки, крейду, яблука, кнопки, цвяхи, сірники. А носи ... (носовички)
- Будь охайним завжди сам, уникай дірок і ... (плям)
- Вдома близьким не груби. Менших захищай і ... (люби).

3. Гра « Так – ні »

1. Вчасно приходити до школи .
2. Зі всіма вітатися .
3. Уважно слухати вчителя .
4. На уроці сидіти тихо.
5. У школі ходити спокійно .
6. Тримати речі в порядку .
7. Берегти шкільне майно .
8. Берегти книжки.
9. Чемно поводитись в їдальні .
10. В туалет йти при потребі .
11. Не сидати на підвіконня .
12. Брати в школу зайві речі .
13. Перила і сходи – це небезпечно!

14. Наполегливо вчитися .

- Які мають бути взаємовідносини між хлопчиками і дівчатками ?

4. Пропедевтична робота

Посередині класу — крісло, учитель запрошує дівчинку і хлопчика.

Завдання 1. На кріслі має сидіти школяр. Скількома різними способами це можна зробити? (Учні пропонують 2 способи?)

Завдання 2. На кріслі має сидіти дівчинка. Скількома різними способами це можливо зробити? (Учні пропонують 1 можливий спосіб.)

Ставиться ще одне крісло.

Завдання 3. На кріслі має сидіти дитина. Скільки існує способів для цього? (Учні називають 2 варіанти.)

III. Оголошення теми уроку

— Ми вже встановили, що герої нашого навчального посібника пропонують збудувати Майстерню Комбінаторики. Координатор Мудрик запрошує нас завітати до неї. Отже, сьогодні ми будемо вчитися комбінувати.

IV. Робота над темою уроку

1. Пояснення понять і термінів

Комбінаторика — це наука, яка досліджує всі можливі варіанти розв'язку задачі.

2. Робота з підручником. Комбінаторне розмальовування.

Учні виконують завдання № 1.

— Чашка з блюдечком — це набір. Порахуйте усі чайні набори на малюнку. Художник розмалював перший набір.

- Якого кольору чашка? Блюдце?

-Візьміть і ви жовтий та синій олівці. Подумайте, як треба розмалювати посуд цими олівцями, щоб серед наборів не було двох однакових. До речі, двома кольорами один предмет розмальовувати не можна.

Учні пропонують 3 варіанти: синя чашка і жовте блюдце; сині чашка і блюдце; жовті чашка і блюдце. Якщо останні 2 варіанти складають трудність, дати дітям більше часу на роздуми, вислухати всі пропозиції, оцінити правильну ідею «плюсиком».

— То ж скільки різних комбінацій з 2 кольорів існує в даному завданні?(Чотири.)

V. Фізкультхвилинка

VI . Робота з посібником . Комбінаторне розмальовування

№2.

— Ми бачимо вежі, що збудовані з трьох квадратиків. Учитель малює на дошці 6 стовпців так , як у вправі.

- Назвіть кольори квадратів у першій вежі? Учитель позначає першими буквами назви кольорів у стовпці: Ж, Ч, С. У другій вежі? С, Ж, Ч.

-Яким чином можна поєднати кольори у нерозмальованих вежах? (Учні по черзі пропонують комбінації . Можливі варіанти : Ч, С, Ж; Ж, С, Ч; С, Ч, Ж; Ч, Ж, С. Діти, як правило, самі зауважують, що колір квадрата вгорі, посередині і внизу повторюється по 2 рази.)

-Візьміть олівці цих кольорів і розмалюйте інші вежі, дотримуючись трьох правил: щоб не було двох однакових, щоб кожний квадратик був розмальований лише одним кольором, щоб у кожній вежі були квадрати усіх трьох кольорів.

Діти ще раз узгоджують правильність певного варіанту і тоді малюють.

— Скільки різних комбінацій з трьох кольорів ми отримали? (Шість.)

№3. а) Пропедевтична робота на дошці (фронтально).

Учитель малює на дошці прямокутники, які складаються із окремих квадратів.

— Із чого складаються ці прямокутники? (Із окремих квадратів.)

Покажіть спільні сторони у квадратах. (Діти показують.)

— Отже, сторона, яка належить одночасно і першому, і другому квадратові, є спільною для них обох.

— Хто знає, як розмалювати ці прямокутники так, аби квадрати зі спільною стороною були різного кольору?

б) — З чого складається квадрат № 3?(Також з окремих квадратиків.)
Візьміть 2 улюблені олівці. Розмалуйте великий квадрат двома кольорами так, щоб малі квадрати зі спільною стороною були різного кольору.

№ 4*(Самостійно)

— Ви чудово попрацювали! Тепер намалуйте собі 10 цукерок як винагороду за роботу, розмістивши їх на чотирьох тарілочках. Але є одна умова: на кожній тарілці має бути різна кількість цукерок.

Рекомендації: потрібно наголосити на тому, що усіх цукерок лише 10. Це нелегке завдання. Але воно під силу більшості учнів, якщо їх не обмежувати в часі. По завершенні варто відзначити найкмітливіших.

VII. Підсумок уроку

Учні самі роблять висновок про те, чи можна розфарбувати на макеті зорельота частину, що належить Майстерні Комбінаторики. Зауважують, скільки частин зорельота вже збудовано .

УРОК 3

Тема. Комбінаторне розмальовування . Логічна побудова порядку слідування малюнків та складання розповіді за ними . Найпростіші логічні задачі .

Мета. Вчити учнів установлювати логічний порядок подій, зображених на малюнках, складати та розповідати власну історію, розв'язувати найпростіші логічні задачі з використанням таких понять логіки як порівняння, заперечення. Розвивати уяву , мислення , мовлення учнів . Виховувати наполегливість у навчанні .

Обладнання. Простий олівець, гумка , посібник .

ХІД УРОКУ

I. Організація учнів до уроку

1. Вже дзвінок сигнал нам дав ,

Працювати час почав,

Тож і ми часу не гаймо,

Працювати поспішаймо!

II. Актуалізація знань учнів

1. Відгадування загадок.

Голова є, а шиї немає; очі є, а брів немає; рот є, а не говорить, без ніг, а далеко ходить. (Риба)

В морі рибка золота кораблі переверта. (Кит)

Птаха ця живе на морі ,

Там літає на просторі ,

Дзьобом рибу ловить влучно ,

А співає різко й гучно . (Чайка)

III. Оголошення теми уроку

- Сьогодні ми потрапимо у Секцію Логіки ,складатимемо власні сценарії мультфільмів. Першими нашими героями будуть ті тварини , що ми відгадали .

IV. Робота над темою уроку

1. Гра « Я – фантазер »

Складання та розповідь власних історій, с. 78—79.

Перший мультик — у фіолетовій хмаринці. Розгляньте, де відбуваються події?

- Скільки загалом малюнків у хмаринці? (Три.)

- Кого зображено на малюнку? (Кита, двох чайок, рибку.)

- З якого малюночка почалася історія? Пронумеруємо малюночки, що присвячені певним подіям: 1, 2, 3. Давайте розпочнемо складати сценарій нашого мультфільму.

«Якось одна Чайка зловила собі рибку на сніданок. «Ось острівце! Сяду я собі та й поснідаю», — подумала Чайка.

Та раптом...». (Учні продовжують історію.)

Рекомендації: якщо дитяча історія має сумну кінцівку, можна допомогти знайти щасливе закінчення.

Три наступні хмаринки опрацьовуються :

2 малюнок – 1 ряд, 3 малюнок – 2 ряд , 4 малюнок – 3 ряд.

Учителеві важливо, складаючи разом з учнями історії, врахувати рівень розвитку дитячого мислення, перенестися думками в казку, голосом , мімікою передати зміст історій, поставити себе на місце дитини. Для дітей — це заспокоєння, радість, довіра до вчителя. Та й, зрештою, це хороша вправа для «мозкового розігріву» перед наступними логічними задачами.

3. Фізкультхвилинка

4. Логічні задачі на порівняння, заперечення с. 80—82

№ 2. — Послухайте уважно умову задачі та спробуйте її розв'язати.

— Було важко. Ми сумнівалися. Щоб полегшити собі роботу, можна цю задачу зобразити схематично. Ось так. Синій олівець позначимо буквою С, червоний — Ч, зелений — З. Товщину олівця зобразимо висотою букви: чим товщий олівець, тим вища буква.

Учитель читає задачу по частинах і малює таку схему: О, Ч, З. Пояснення , які учитель дає спільно з учнями: оскільки синій олівець товщий, ніж червоний, то буква С більша за Ч . А оскільки червоний олівець товщий за зелений, то буква Ч також більша за букву З.

— То який олівець товщий: синій чи зелений? Зі схеми видно, що синій. Підкреслимо лінією літеру С. (Діти перемальовують схему у свої посібники та відповідним кольором малюють олівці.)

5. Учні виконують завдання № 3—7

№3, 4 –в парах.

№ 5 -1 ряд ,

№6 – 2 ряд ,

№7 – 3 ряд .

Рекомендації: схема до задачі № 3 матиме вигляд Я, С, О.

№ 4 А, С, П.

У задачах №5 — 1 висота літер не має значення. Пояснення до задачі № 5: позначимо буквами жовтий (Ж) та червоний (Ч) капелюшки, а буквами Г та О імена дівчаток. Сказано, що Галинка взяла не червоний капелюшок, отже, вона взяла жовтий, тоді червоний залишився Оксанці. Схема (тут і далі: схеми можуть бути як горизонтальними, так і вертикальними):

Ж, Ч; Г, О. Ж -*► Г, Ч -► О.

№ 6. Пояснення: позначимо літерами Н і М імена дітей, Я і Г - це назви гостинців. Оскільки Михайлик взяв не грушку, то очевидно, що він узяв яблуко, тоді Надійні залишилася грушка. Схема:

Н, М; Г, Я. М -»- Я, Н -»► Г.

№ 7. Пояснення: Вінні-Пуха на схемі позначимо літерою В, Паця — літерою П, подарунки — Г (гличик) і К (кулька). Відомо, що Паць гличика не ніс, значить, його ніс Вінні-Пух, бо інших подарунків не було, отже, й інших варіантів немає. Сказано лише, що Кожен ніс якийсь подарунок.

Схема:

В, П; Г, К. В -► Г, П ->- К.

Завдання № 8 — 13* виконуються аналогічно.

V. Підсумок уроку.

- Ми чудово справились з завданнями Секції Логіки , тому можемо домалювати ще одну частину зореліта .

УРОК 4

Тема. Арифметика. Порівняння величин у навколишньому житті. Вирівнювання кількості.

Мета. Поглибити знання про зміст поняття «більше», «менше», «порівну», вчити порівнювати величини і множини предметів, вирівнювати кількість предметів у множинах; розвивати гнучкість мислення; виховувати любов до праці.

Обладнання. Зошит, ілюстрації, картки, лічильний матеріал.

ХІД УРОКУ

I. Організація класу до уроку

1. Вже дзвінок сигнал нам дав,
Працювати час почав,
Тож і ми часу не гаймо,
Працювати поспішаймо!

II. Актуалізація знань учнів . Розумова розминка.

1. Гра « Чарівні мішечки»

Розкласти предмети за вказаною кількістю .

2. Цікаві задачі.

Пройшов 20 метрів Вінні - Пух,

Постояв, перевівши дух.

А потім ще 10

Ішов він до крамниці.

Втомився дуже, ледь не впав!

Яку ж він відстань подолав?

Чотири полички ми змайстрували,

По десять книжок ми на них поклали.

Нас похвалили батько й мати

І попросили книжки порахувати.

III. Оголошення теми і мети уроку

- Сьогодні на уроці ми потрапимо до Арифметичної Скарбниці, будемо удосконалювати і розвивати вміння обчислювати вирази .

IV. Опрацювання нового матеріалу

1. Бесіда (за змістом вірша)

Тетянка і Дмитрик у лісі гуляли,

Тетянка і Дмитрик горіхи збирали.

- У мене найбільше - повнісінька банка,-

Сміється до брата щаслива Тетянка.

- Ні, каже той, банку тримаючи в ручках маленьких,-

У мене – у банці та ще й у кишеньках.

- У кого було все ж більше горіхів ?

2. Порівняння кількості предметів . Практична робота .

А) Загадка .

Дерев'яний та довгенький,

Маю носик я гостренький.

На білому слід лишаю

І всіх діток потішаю. (Олівець)

- Скільки олівців ?

Книжечки маленькі,

Аркуші біленькі.

В них вчимося ми писати,

І складати, і віднімати. (Зошит)

- Скільки зошитів ?

- Яких предметів більше ?

- Що потрібно зробити , щоб їх стало порівно ?

Б) Бесіда .

- Скільки дівчаток вийшло до дошки ? Хлопчиків ?

- Кого менше ?

- Що потрібно зробити , щоб було порівно ?

3. Робота в посібнику «Планета міркувань »

Завдання 3 с. 86 - колективно.

- Інструктор Плюсик дає нам поради , як порівняти числа .

Завдання 4 с. 86 – I варіант.

Завдання 5 с. 86 – II варіант.

Завдання 1 с. 83.

1, 2, 3, 4,5 - колективно .

6-10 - в парах .

11-15 - самостійна робота .

4. Фізкультхвилинка

5. Робота в посібнику «Планета міркувань »

Завдання 2 с.86 (Самостійно).

Завдання 6 с.87 (Фронтально)

- Інструктор Плюсик дає нам поради як виконати наступне завдання .
- Постав «+» «-» , щоб приклад був розв'язаний правильний .

V. Підсумок уроку

- Ми чудово справились з завданнями Арифметичної Скарбниці , тому можемо домалювати ще одну частину зорельота .

УРОК 5

Тема. Поняття «однакове», «менше», «більше» на числовому рівні. Задачі на зважування.

Мета. Удосконалювати вміння порівнювати предмети, групи предметів, встановлювати відповідність «більше», «менше», розвивати навички порівняння на числовому рівні, зважування предметів, сприяти вихованню любові до тварин.

Обладнання . Посібник , картки , ваги (малюнок).

ХІД УРОКУ

I. Організація класу

Всі почули ви дзвінок,

Він покликав на урок.

Кожен з вас приготувався,

На перерві постарався.

Зараз сядуть лиш дівчата,

А за ними і хлоп'ята.

II . Актуалізація опорних знань

1. Розумова розминка « Міркуємо правильно».

В нас сімейка невеличка,

2 брати і 3 сестрички:

Даша, Соня, Глаша,

Ваня і Андрій.

Порахуй усіх мерщій.

У Софійки 3 копійки,

А у Вані 5.

Швидше руки підіймайте,

Хто вміє гроші рахувать?

Запитав татусь у сина:

«Скільки звуків у слові країна?»

Що скаже син відомо всім

Звичайно, буде (7)

Запитала мама в дочки:

«Скільки звуків в слові бочка?»

Як же цього не знать

в слові бочка

Звуків (5)

Запитала в Яночки бабуса:

«Скільки звуків у слові Маруся?»

Яна вірно відповість:

«Звичайно, буде ...» (6)

Дідусь запитав у Кості:

«Скільки звуків у слові гості?»

Костя вміє рахувати.

Відповідь відома - ... (5)

Мої бабуся з дідусем

По гриби ходили.

Потім ті грибочки

в банках засолили:

4 з опеньками,

2 з маслюками,

8 із справжніми грибами.

Завдання для вас, діти, -

Всі банки полічити.

III. Оголошення теми і мети уроку

- Сьогодні на уроці ми будемо удосконалювати свої вміння порівнювати предмети . А також ми потрапимо до Лабораторії Зважувань .

IV. Опрацювання теми уроку

1. Робота з лічильним матеріалом

- викласти кількість предметів , що відповідає числу 4 ,6, 9.
- викласти на 1 більше , менше , порівну .

2. Робота за картками

Поставити знак = , < , > . (в парах)

3. Робота в посібнику «Планета міркувань »

Завдання 8 с.88 (фронтально)

Завдання 9 с.88 (самостійно)

Завдання 10 а) с.88 (фронтально)

Завдання 10 б) с.88 (самостійно)

4.Фізкультхвилинка

5 . Лабораторія зважувань

- Сьогодні ми маємо виконати завдання Координатора Мудрика , який запрошує нас у Лабораторію Зважувань .

- Як називається прилад , за допомогою якого ми можемо визначити масу будь – якого предмета ?

- Ваги є різних видів . (Малюнки)

а) Робота в посібнику «Планета міркувань ».

Вправи на зважування.

Завдання 1 (1-4) с. 89 (Фронтально)

Завдання 1 (5-9) с. 90 (В групах)

Гра « « Зважуємо» числа »

Завдання 2 (1-2) с. 91 (Фронтально)

Завдання 2 (3) с. 91 (В парах)

6. Робота з геометричним матеріалом

Гра «Ломиголовка»

Із 7 паличок утвори 2 квадрати.

V. Підсумок уроку

- Ми виконали завдання Координатора Мудрика , який запросив нас у Лабораторію Зважувань , тому можемо розфарбувати ще одну частину зорельота .

УРОК 6

Тема. Закономірності. Пошук закономірностей . Закриті і відкриті тести.

Мета. Вчити порівнювати величини і множини предметів, шукати і встановлювати закономірності ; розвивати гнучкість мислення ; виховувати любов до книги.

Обладнання. Зошит , малюнки , таблиця.

ХІД УРОКУ

I. Організація класу

Дзвоник всім нам дав наказ:

До роботи швидше в клас!

Біля парти станем чемно –

Плине час хай не даремно.

Будемо уважні і старанні всі.

Сядемо рівненько на місця свої.

II. Розумова розминка

1. Гра «Вузлики»

Чотири книжки є у мене,

На п'ять більше у Олени.

Скільки разом в нас книжок?

Полічи мерщій, дружок!

На дереві 6 гнізд було,

По 5 птахів в них жило.

Не полохайте ви їх,

А порахуйте, скільки всіх.

На столі було не пусто:

Три морквини і чотири капусти,

А ще вісім огірків і три буряків.

Хто ж то зможе все додати,

Скільки овочів, сказати?

2. Вправи на зважування . (Таблиця)

- Яка маса овочів ?
- Яка маса кавуна ?

III. Оголошення теми уроку

- Сьогодні на уроці ми будемо вчитися встановлювати закономірності , виконувати малюнки за правилом , побудуємо ще одну частину зорельота .

IV. Опрацювання теми уроку

1. Вправи на встановлення закономірностей (таблиці з малюнками).

- Вам підготував завдання інструктор Плюсик .
- Квіти намальовані за певним правилом .

- Яка квітка буде наступна ?
- Листки намальовані за певним правилом .
- Який буде наступний ?

2. Робота в посібнику «Планета міркувань »

Гра «Продовж рядок» . Завдання 1 (1- 5) с.92 (Фронтально)

3. Фізкультхвилинка

4. Робота в посібнику «Планета міркувань »

Завдання 1 (6-9) с. 93 (В парах).

Завдання 1 (10- 15) с. 93 (В групах).

Завдання 1 (16-17) с. 94 (I варіант).

Завдання 1 (18-19) с. 94 (II варіант).

5. Робота над тестами

Робота в посібнику «Планета міркувань »

Гра « Обери правильну відповідь »

Завдання 2 (1 - 6) с. 95 (Фронтально).

Завдання 2 (7-10) с. 96 (В парах).

Завдання 2 (11-12) с. 96 (Самостійно).

V. Підсумок уроку

- Ми навчилися встановлювати закономірності , виконувати малюнки за правилом , тому можемо побудувати ще одну частину зорельота .

Урок 7

Тема. Невербальні аналогії. Найпростіші аналоги матриць Равена.

Мета . Сприяти формуванню творчого потенціалу у дітей для розв'язування проблеми по-новому, знаходити оригінальні, нестандартні рішення складних завдань під час учіння; розвивати наочно – образне мислення за допомогою матриць Равена; сприяти вихованню наполегливості у навчанні.

Обладнання: пазли, простий олівець, посібник.

ХІД УРОКУ

I . Організаційний момент

Всі сідайте гарно діти,

Домовляйтесь не шуміти.

Руку гарно піднімати,

На уроці працювати.

II. Актуалізація знань учні

1. Гра « Знайди помилку »

На дошці викладені пазли, слід знайти помилку.

III. Повідомлення теми і мети уроку

- Сьогодні на уроці ми будемо вчитися добирати картинки, щоб вийшов правильний малюнок , виконаємо завдання Кабінету Аналогій.

IV. Робота над темою уроку

1. Вправи з геометричними фігурами. (В парах)

На парті розрізані на частини геометричні фігури , кожна фігура певного кольору. Скласти фігуру.

2. Робота в посібнику «Планета міркувань »

Гра « Яка частинка загубилась ?»

Учні шукають і вставляють фрагмент малюнка замість знака питання.

Завдання 1 (1- 3) с. 97 (Фронтально).

3. Фізкультхвилинка

4. Робота в посібнику «Планета міркувань »

Завдання 1 (4- 5) с. 97 (В парах).

За допомогою кольорових олівців намалювати у порожньому квадраті малюнок, якого не вистачає.

Завдання 1 (6- 9) с. 98 (В групах).

Завдання 1 (6- 9) с. 98 (В групах).

Завдання 1 (10) с. 98 (Самостійно).

V. Підсумок уроку

Гра « Пазли »

На парті розкладені пазли із зображенням тварин, рослин та геометричних фігур . Потрібно скласти малюнок. (В парах).

- Що навчилися робити сьогодні на уроці?
- Що сподобалося найбільше?
- Ми навчилися добирати картинки , щоб вийшов правильний малюнок , виконали завдання Кабінету Аналогій, тому можемо побудувати ще одну частину зорельота .

Урок 8

Тема. Наочно – схематичне мислення. Упорядкування слів та фігур за даною схемою. Читання маршруту за стрілками.

Мета. Вчити співставляти фігури із їх схематичним зображеннями, рухатися по схемі за вказаним схематичним маршрутом, рухатися у таблиці згідно вказаного стрілками “маршруту” і записувати відповіді, розвивати наочно – схематичне мислення; сприяти вихованню позитивної мотивації до навчання.

Обладнання. Картки, кольорові олівці, навчальний посібник.

ХІД УРОКУ

I. Організаційний момент

Психологічне налаштування на роботу

«Коло успіху»

Для створення позитивного настрою учні продовжують речення: **«Я успішний, тому що...»**

II. Актуалізація опорних знань

Гра « Пазли » (В парах)

Гра « Знайди фрагмент фігури »

III. Оголошення теми уроку

- На уроці ми потрапимо до Гуртка Схематичного Мислення, будемо вчитися упорядковувати слова та фігури за даними схемами , читати маршрут за стрілками.

IV. Вивчення нового матеріалу

1. Гра «Групування слів»

Завдання. Скласти можливі групи слів зі слів записаних на дошці

Карась	береза	портфель
Тополя	щука	олівець
Акула	пенал	опеньок
Маслюк	кит	підберезник
Мухомор	бліда поганка	альбом

2. Гра « Шифрувальник »

лашко вецьліо фельпорт шитзо

3. Робота з посібником « Планета міркувань »

- Координатор Мудрик просить допомогти йому прочитати імена за напрямком , який вказують стрілки .

Завдання 1 (1-4) с.99 (Фронтально)

Завдання 1 (5-10) с.99 (В групах)

Завдання 1 (11-12) с.99 (В парах)

4. Фізкультхвилинка

5. Робота з посібником « Планета міркувань »

Гра « Я шифрувальник »

Зашифрувати своє ім'я , та за допомогою стрілочок вказати, як його розшифрувати.

Завдання Б с. 100

6. Робота над читанням маршруту за стрілками.

- Інструктор Плюсик просить прочитати маршрути за поданими стрілками .

Завдання 2 (1) с. 100 (Фронтально)

Завдання 2 (2) с. 100 (І ряд)

Завдання 2 (3) с. 100 (ІІ ряд)

Завдання 2 (4) с. 100 (ІІІ ряд)

Завдання 3 (а , б) с. 100 (Фронтально)

Гра « Пошуковці »

Завдання 4 (1 - 4) с. 101 (Фронтально)

- На яку фігуру потрапить цуценя , якщо побіжить у напрямку , вказаному стрілками ?

Завдання 4 (5- 10) с. 101 (В групах)

V. Підсумок уроку

- На уроці ми виконали завдання Гуртка Схематичного Мислення , тому можемо побудувати ще одну частину зорельота .

Урок 9

Тема . Таблиця – схема структури тваринного та рослинного світу.

Мета. Вчити заповнювати таблицю за вказаним правилом побудови, дати поняття найпростішої класифікацію рослинного та тваринного світу, словесно описувати приналежність рослини чи тварини до вказаного класу та групи; розвивати логічне мислення; виховувати любов до тварин.

Обладнання. Картки із зображенням тварин і рослин, простий олівець, посібник.

X

I. Організаційний момент

Дітки, подивіться, будь ласка, на мене.

Посміхніться мені.

Чи готові ви до уроку?

Молодці!

II. Мотивація навчальної діяльності

- Відгадавши загадки та зробивши висновки , ви дізнаєтесь що вивчатимемо на уроці .

1. Загадки про рослин

У вінку зеленолистім,

У червоному намисті

Видивляється у воду

На свою хорошу вроду. (Калина)

Стоїть пані у лісочку,

Має червону сорочку.

Хто йде, той поклониться. (Суниця)

Навесні цвітуть, мов свічі,

Заглядають сонцю в вічі,

А під осінь ті свічки

Вдягнуть з голок кожушки. (Каштан)

Викупана в сонечку,

Стоїть собі донечка,

Бджоли сонячний медок

Дістають з її квіток. (Липа)

Яскраві пелюстки

І запах пречудовий,

і хочеться усім їх

бачить знову й знову. (Квіти)

Живе один батько і тисячі синів має.

Всім шапки справляє, а собі немає. (Дуб, жолуді.)

Стала на поляні

В жовтім сарафані,

Підросте - всміхнеться,

Для вітрів вбереться

Її платтячко біленьке

Пишне та легеньке. (Кульбаба)

- Як одним словом ми можемо назвати наші відгадки?

- На які три групи ми можемо розділити ці рослини ?

2. Загадки про тварин.

За горами, за долами ходять свита і кожух. (Вівця.)

Не дід, а з бородою, не корова, а доїться. (Коза.)

Один усю роботу робить, другий господаря молоком поїть, а третій хату стереже.

(Кінь, корова, собака.)

У наглої бабусі сидить дід у кожусі, проти печі гріється, без води умиється.

Пухнастий клубочок під столом вуркоче.(Кіт)

Хто найвірніший хазяїну? (Собака.)

Влітку сірий, взимку білий. (Заєць.)

- Як одним словом можна ці відгадки назвати?

- Які спільні ознаки мають ці звірі ?

III. Повідомлення теми уроку

- Сьогодні на уроці ми будемо говорити про тваринний та рослинний світ , виконуючи завдання Гуртка Схематичного Мислення.

IV. Вивчення нового матеріалу

1. Прийом « Займи позицію »

Гра « Поділи на групи»

На партах лежать картки із зображенням рослин. Потрібно їх поділити на групи за спільними ознаками (дерева , кущі , трав'янисті рослини).

1. Робота з посібником « Планета міркувань »

- Інспектор Плюсик просить прислухатись до його порад і розказати про рослини , користуючись схемою .

Завдання 5 с. 102 (Фронтально)

Якщо бузок кущ , то кущі належать до рослин. Отож, бузок – це рослина.

3. Фізкультхвилинка.

4. Робота з посібником « Планета міркувань »

Гра « Вчимося міркувати ».

-Скористайтесь порадами інспектора Плюсика і поміркуйте .

Завдання 6 с. 103 (Фронтально)

V. Підсумок уроку

- Що нового ми дізналися про рослин і тварин на уроці ?
- Сьогодні на уроці ми виконали завдання гуртка схематичного мислення про тваринний та рослинний світ , тому можемо побудувати ще одну частину зорельота .

Урок 10

Тема . Просторова уява та орієнтація. Пошук шляху в лабіринті. Просторова орієнтація (ліворуч, праворуч).

Мета . Вчити учнів орієнтуватися у просторі, формувати шляхом розвивальних вправ поняття «ліворуч, праворуч »;

розвивати просторову уяву, пам'ять, мислення, увагу, спостережливість ;

сприяти вихованню старанності, пізнавальної активності.

Обладнання . Геометричні фігури з картону, кольорові олівці, посібник «Планета міркувань».

X

I. Організація класу.

Всі сідайте гарно діти,

Домовляймося не шуміти.

Руку гарно піднімати,

На уроці працювати.

II. Мотивація навчальної діяльності .

Погравши у гру « Муха » , ви дізнаєтесь чим будемо займатись на уроці .

- Чим « блукала муха » ? (Лабіринтами)

III. Повідомлення теми і завдань уроку.

- Сьогодні на уроці ми будемо проходити найскладніші лабіринти .

IV. Розвиток просторової уяви та орієнтації .

1. Просторова орієнтація (ліворуч, праворуч).

- Щоб швидко проходити лабіринтами , ми повинні правильно орієнтуватись у просторі .

Вправи з геометричними фігурами (в парах)

(Покладіть один кружечок, праворуч — 3 квадрата,
ліворуч від круга – 2 трикутники) .

2. Робота з посібником « Планета міркувань ».

Гра « Знайти шлях у лабіринті ».

Завдання 1 (1-2) с. 104 .

3. Фізкультхвилинка .

4. Робота з посібником « Планета міркувань ».

Гра « Знайти шлях у лабіринті ».

Завдання 1 (3 - 8) с. 104-105 .

5. Вправи на розвиток просторової орієнтації.

Графічний диктант.

V. Підсумок уроку .

- Сьогодні на уроці ми пройшли найскладніші лабіринти , виконали завдання, тому можемо розфарбувати ще одну частину зорельота .

Урок 11

Тема. Старовинна гра «Танграм» . Ідентифікація вирізаних частин фігур.

Мета. Ознайомити учнів із стародавньою грою «Танграм»;

розвивати просторову уяву та орієнтацію, пам'ять , мислення, увагу, фантазію; сприяти вихованню дружелюбності, старанності, наполегливості.

Обладнання . Паперовий «Танграм», кольорові олівці, посібник «Планета міркувань».

Хід уроку :

I. Організація класу.

Приготуйтеся, швиденько

Станьте біля парт рівненько,

Ми урок розпочинаєм,

Багато нового пізнаєм.

II. Актуалізація знань учнів .

Гра «Горобчик» для розвитку зосередженості та уваги.

III. Повідомлення теми уроку .

- Сьогодні на уроці ми познайомимось зі старовинною грою « Танграм », будемо розвивати свою уяву , фантазію .

IV. Робота над темою уроку.

1. Як виникла гра «Танграм».

За легендою колись давно майстер розбив квадратну керамічну плитку ось так: (Вчитель демонструє квадрат – Танграм). Намагаючись скласти її до купи, щоб склеїти, майстер кожного разу отримував різні фігурки. Кожна

частина цього квадрата називається тан . А ще про Танграм кажуть , що це сім дощечок майстерності .

2. Гра « Впізнай мене ».

Вчитель демонструє фігури , складені з танів , учні розпізнають і називають їх .

3. Робота з посібником «Планета міркувань» .

Завдання 2 с. 106- 107 .

Розгадування загадок та складання відгадок .

А) Плавала, купалася,

Сухенькою залилася. (Качка)

Б) Я руда, низького зросту,

Хитра я і довгохвоста

На курей я дуже ласа –

В них таке смачненьке м'ясо. (Лисиця)

4. Фізкультхвилинка .

5. Розгадування загадок та складання відгадок .

а) Голодна — мукає, сита — жує,

всім дітям молока дає. (Корова)

б) Пухнастий клубочок під столом вуркоче. (Кіт)

в) Горбатий мішок на чотирьох стовпах стоїть. (Верблюд)

6. Робота з посібником «Планета міркувань» .

Ідентифікація вирізаних частин фігур .

Гра « Знайди частинку ».

- Загубилися частинки фігур , інструктор Плюсик просить , щоб ви відшукали ці частинки .

Завдання 4 (1 – 6) с. 108 (Фронтально) .

Завдання 4 (7 – 10) с. 109 (В парах) .

Завдання 4 (11-12) с. 109 (Самостійно) .

6. Гра « Склади квадрат ».

Завдання 5 (1-3) с. 110 (Фронтально) .

Завдання 5 (4 - 5) с. 110 (Самостійно) .

-Спробуйте розташувати фігури , намальовані справа так ,щоб вони помістилися у квадраті й не накладалися одна на одну .

V. Підсумок уроку.

- З якою грою познайомились ?
- Спробуйте пофантазувати і складіть свою якусь фігурку .

Урок 12

Тема. Геометрія. Геометричні задачі. Класифікація ліній. Поділ на частини. Логічні задачі з сірниками. Правила поводження з вогнем та сірниками.

Мета . Вчити учнів позначати на малюнках прямі, криві та ламані лінії, відмічати замкнуті та розімкнуті лінії; ділити фігури на частини за допомогою прямих ліній; розвивати графічні навички, логічне мислення, просторову уяву, стійку увагу, мовлення , інтерес до логічних завдань, сприяти вихованню старанності, доброти, взаємодопомозі, вмінню дружити.

Обладнання. Схема до слова Геометрія, набір об'ємних геометричних фігур, назви геометричних фігур .

Хід уроку:

I. Організаційний момент.

Приготуйтеся, швиденько

Станьте біля парт рівненько,

Ми урок розпочинаєм,

Багато нового пізнаєм.

II. Повідомлення теми уроку.

Мотивація навчальної діяльності.

- Сьогодні, щоб побудувати ще одну частинку нашого зорельоту, нам потрібно подружитись із самою королевою.

А як її ім'я ви розшифруйте .

Гра « Шифрувальник ».

метГеорія

- Чи знайоме вам це слово?

Але щоб подружитись з королевою Геометрією і побудувати наступну деталь зорельоту ми повинні виконати бажання королеви:

Ось що вона нам повідомила:

Я хочу, щоб ви виконали три мої бажання:

- навчилися розрізняти різні види ліній;

- вивчили назви об'ємних геометричних фігур;

- навчилися знаходити серед предметів, що нас оточують геометричні фігури;

III. Актуалізація опорних знань.

1. Гімнастика для розуму.

- Щоб нам вистачило знань виконати бажання королеви, ми повинні потренувати наш розум.
- Запам'ятай предмети і добери загальну назву. (Таблиця)
- Розгадай ребус .
- Задачі для кмітливих.

Що важче одна шишка чи один жолудь? Чому?

- Задачі для кмітливих.

Олена і Тамара мають прізвища Іваненко та Сидоренко. Яке прізвище у кожної дівчинки, якщо Олена живе на одній вулиці з Сидоренко?

IV. Вивчення нового матеріалу .

1. Ознайомлення з видами ліній.

Щоб потрапити у країну Геометрію ми повинні знайти дорогу. А для цього виконаємо перше бажання королеви Геометрії:

повторимо, які бувають лінії (прямі, криві, ламані). Вивчивши лінії ми потрапляємо у країну Геометрії і познайомимося із її мешканцями.

2. Робота з посібником «Планета міркувань» .

Завдання 2 с.112 (Фронтально)

3. Усвідомлення поняття «замкнена», «розімкнена» лінії.

Здоров'язберігаюча технологія.

- Лінії ще бувають «замкнена», «розімкнена». Давайте спробуємо руками показати замкнену і розімкнену лінії.

- Зробимо висновок, яку лінію можна назвати замкненою?

- А розімкненою?

4. Робота з посібником «Планета міркувань» .

Завдання 3 с.112 (Фронтально)

Завдання 4 с.112 (В парах)

Зафарбуйте фігури, що обмежені замкненою лінією.

5.Фізкультхвилинка .

Розум наш ми відточили,

Наберемось тепер сили

Й помандруєм неодмінно

В Геометрії країну.

(намалюйте плечиками цифру 1, ліктями цифру 3, колінками – 4, борідкою – 5, очками – 7 і 8, правою рукою намалюйте коло, а лівою трикутник. А тепер зробіть це одночасно двома руками).

6. Ознайомлення із назвами об'ємних геометричних фігур.

- Що ж нас вітають помічники Королеви Геометрії. І ми виконуємо друге бажання королеви. Дізнаємося назви цих фігур, розв'язавши логічну задачу, яку надіслала нам королева Геометрія. Ось що вона повідомила:

- Ця фігура знаходиться скраю, але не перша. (5) (куля)

- Як вона називається?

- Ця фігура знаходиться посередині.(3) (паралелепіпед)

- Як вона називається?
- Ця фігура не перша і не четверта(2). (піраміда)
- Як вона називається?
- Ця фігура не крайня (4). Яка її назва? (циліндр)
- Чи можемо ми сказати назву цієї фігури? (конус).

7. Робота з посібником «Планета міркувань» .

Завдання 1 с. 111 (Робота у парах)

Поєднання об'ємних геометричних фігур із предметами схожими на них.

- А тепер ми виконаємо останнє бажання королеви. Поєднаємо фігури із предметами на які вони схожі.

8. Поділ фігури на частини однією, двома лініями.

- В королівстві Геометрії трапилась біда. Між точками виникла суперечка і вони не можуть жити разом їх потрібно розділити. Але ліній є дуже мало. Тому ми двома лініями повинні розділити фігури на чотири частини так, щоб точки були розділені.

Завдання 5 с. 113 (В парах)

Завдання 6 с.113 (Фронтально)

9 . Розв'язання задач із сірникової коробки.

Завдання 1-5 с. 115 (Фронтально)

10 . Утворення і читання букв із сірників.

Завдання 11 с. 116 (В парах)

11. Правила поводження з вогнем та сірниками.

Сірники – небезпечні предмети.

Поводься з ними у побуті обережно!

Гратися з вогнем не можна!

V. Підсумок уроку.

- Ми виконали всі бажання королеви , тому можемо розфарбувати ще дві частини зорельота .

Урок 13

Тема . Мова та мислення . Антоніми . Пізнавальні таблички про природу. Загадки .

Мета. Систематизувати знання учнів про слова близькі і протилежні за значенням . Вчити розрізняти предмети за певними ознаками . Розвивати увагу , вміння класифікувати , порівнювати предмети . Сприяти вихованню самостійності , позитивної мотивації до навчання.

Обладнання. Предметні малюнки , навчальний посібник «Планета міркувань », кольорові олівці, аудіо запис пісні для фізкультхвилинки.

Хід уроку :

I.Організаційний момент.

1. Аутотренінг . Діти стають біля своїх парт.

- Діти, згадайте щось приємне ,що трапилося з вами в цей день та посміхніться один одному та вчителю.

2. Психологічне настроювання .

Очі дивляться -та все бачать.

Вуха слухають -та всечують.

Голова - думає.

-Яким буде урок?

-Цікавим!

-Які у мене діти?

-Найкращі!

II . Оголошення теми уроку .

- Сьогодні на уроці ми потрапимо у Салон Мови , виконаємо багато цікавих мовних завдань .

III. Робота над темою уроку .

1. Відділ антонімів .

Антоніми – це слова протилежні за значенням .

2. Гра « Добери антонім »

Ніч- ..., зима- ... , сніг-..., холодно - ... , спати-

3. Робота з посібником «Планета міркувань» .

Гра « Два береги ».

Завдання 1 с. 117 (Фронтально , в парах).

Для кожного слова ,що на лівому березі, відшукай протилежне за значенням слово на правому березі.

Завдання 2 с. 117 (Фронтально , в парах).

Дібрати узагальнююче слово (окунь- риба, футбол - спорт).

4.Відділ узагальнень і систематизації.

Вправи на узагальнення та систематизації знань про рослини та тварини рідного краю.

Гра « Так – ні ». Завдання 3 , 4 с. 118 (Фронтально).

5.Фізкультхвилинка .

6. Відділ узагальнень і систематизації.

Вправи на узагальнення та систематизації знань про рослини та тварини рідного краю.

Завдання 5 , 6 с.119 (Фронтально , в парах).

7.Гра « Дід Буквоїд ».

Завдання 7 с.120 (В групах).

8.Скринька загадок .

Розгадування загадок с.121 -123.

IV. Підсумок уроку.

- Сьогодні ми були справжніми дослідниками.

- Що вам найбільше сподобалось на уроці ?

Урок 14

Тема . Інтелектуальний тренінг . Анаграми .

Мета. Узагальнити знання учнів. Розвивати увагу, кмітливість, працьовитість, наполегливість. Виховувати наполегливість до навчання .

Обладнання. Предметні малюнки , навчальний посібник «Планета міркувань » , кольорові олівці, аудіозапис пісні для фізкультхвилинки.

ХІД УРОКУ :

I. Організаційна частина.

Створення позитивного настрою.

Пролунав дзвінок,

Починається урок.

Працюватимем старанно,

Щоб побачити в кінці,

Що у нашій першій класі

Діти - просто молодці!

-Сядьте зручно, усміхніться

І на мене подивіться.

Зробимо в науку крок –

Починаємо урок.

II. Актуалізація опорних знань .

1. Гра « Скриня загадок ».

Відгадування загадок.

«Планета міркувань» (с.124-126)

III. Оголошення теми уроку .

-Сьогодні ми продовжимо виконувати цікаві завдання Мовного Салону .

IV. Вивчення нового матеріалу.

1. Комірчина ідей .

- Ми потрапили до комірки ідей , тут ви повинні проявити свої знання .

Гра « Дід Буквоїд ».

Завдання 1 (1 – 4) с .126 -127 (Фронтально)

Завдання 1 (5-6) с. 127 (В парах).

Гра « Чарівний телефон ».

Завдання 2(а) с. 127 (Фронтально).

Завдання 2(б) с. 128 (В групах).

-За допомогою цього телефону можна розгадувати слова:

*хто живе за вказаними номерами;

*що сховалося за наведеними номерами;

*відгадай загадки, прочитавши їх за порядком зростання чисел.

2. Фізкультхвилинка .

3. Сховище анаграм .

- Інструктор Плюсик підготував для тебе жартівливі завдання. Він переставив літери місцями. Відгадай правильні назви цих тварин і запиши їх у порожніх клітинках.

Завдання 1(Звірі) с. 128 (1-3 фронтально , 4-7 в парах).

Завдання 1 (Птахи) с. 129 (1-3 фронтально , 4-7 в групах).

Завдання 1 (Риби) с. 129 (1-3 фронтально , 4-7 в групах).

Завдання 1 (Комахи) с. 129 (1-3 фронтально , 4-7самостійно).

V. Підсумок уроку .

- Ми виконали усі завдання мовного салону , тому можемо розфарбувати останню частину зорельота .

Урок 15

Тема . Інтерв'ю на загальну обізнаність (анкети).

Мета . Вчити учнів чітко відповідати на питання ; розвивати інтерес до пізнання нового, тренувати пам'ять, мислення, увагу, спостережливість; сприяти вихованню старанності, пізнавальної активності.

Обладнання. Посібник «Планета міркувань»

Хід уроку :

I. Організація класу.

Всі сідайте гарно діти,
Домовляймося не шуміти.
Руку гарно піднімати,
На уроці працювати.

II. Актуалізація знань учнів .

- Нам надійшла телеграма від Координатора Мудрика :
« Як швидко ви збудували свої зорельоти . Бачу , що вони готові до польоту на Планету Міркувань-1 !
Але , щоб бути впевненим у своїх знаннях заповни Анкету й потренуй свою увагу ! »

III. Повідомлення теми і завдань уроку.

- Сьогодні на уроці ми проведемо Анкету Координатора Мудрика ,
перевіримо свої знання .

IV. Інтерв'ю, відповідді на запитання.

1. Прийом « Мікрофон ».

- 1) Хто лікує хворих?
- 2) Хто водить поїзди?

- 3) Хто пече хліб?
- 4) Хто навчає дітей у школі?
- 5) Хто продає у магазині?
- 6) Хто робить зачіски і підстригає волосся?
- 7) Хто підмітає вулиці?
- 8) Хто спить усю зиму і смокче лапу?
- 9) Хто з хижих звірів краде гусей та курей?
- 10) Хто живе у будці й охороняє будинок?
- 11) Хто любить сметану і ловить мишей?
- 12) Хто живе у вулику?
- 13) Хто влітку - білий, а взимку - сірий?
- 14) Хто живе у дуплі та їсть горішки?
- 15) Чим забивають цвяхи?
- 16) Чим розрізають папір?
- 17) Чим їдять суп?
- 18) Чим копають яму?
- 19) Чим розчісують волосся?
- 20) Чим розрізають колоду на дошки?
- 21) Чим нарізають хліб?
- 22) Із чого роблять книжки та зошити?
- 23) Із чого роблять сметану?

- 24) Із чого виготовляють свічки?
- 25) Із чого виготовляють меблі?
- 26) Із чого виготовляють голки?
- 27) Із чого виготовляють шибки?
- 28) По чому ходять поїзди?
- 29) У чому носять продукти з крамниці?
- 30) Куди складають одяг, збираючись у дорогу?
- 31) У чому школярі носять книжки та зошити?
- 32) На чому пишуть крейдою у школі?
- 33) У чому носять гроші?
- 34) У що ставлять зрізані квіти?
- 35) Чим міряють температуру?
- 36) Що показує години і хвилини?
- 37) Як називається плід дуба?
- 38) Що росте на сосні?
- 39) Як називається хатка миші?
- 40) Як називається хата ведмедя?
- 41) Як називають маленького коня?
- 42) Як називається дитинча вівці?

V. Фізкультхвилинка.

VI. Анкета координатора Мудрика (II частина).

- 1) Хто більший: кінь чи собака? _____
- 2) Черешні, вишні, яблука, сливи – це _____
- 3) Київ, Львів, Одеса - це _____
- 4) Футбол, баскетбол, хокей - це _____
- 5) Які види транспорту ти знаєш? _____
- 6) Для чого на залізничному переїзді опускають шлагбаум? _____
- 7) Для чого на перехрестях доріг встановлюють світлофори? _____
- 8) Для чого в автомобілі є гальма? _____
- 9) Для чого потрібно чистити зуби? _____
- 10) Для чого потрібно мити руки? _____
- 11) Уранці ми снідаємо, вдень - _____
а ввечері - _____
- 12) Уночі - темно, а вдень - _____
- 13) Небо - блакитне, трава - _____
- 14) Як назвати одним словом молоток і плоскогубці? _____
- 15) Чим подібні білка і кішка? _____
- 16) Чим відрізняються ворона і літак? _____

VII. Підсумок уроку .

Урок 16

Тема. Увага та її корекція. Перевірка та розвиток уваги.

Мета . Удосконалювати вміння розв'язувати мовно-логічні задачі ; розвивати інтерес до пізнання нового, увагу, спостережливість ; сприяти вихованню доброзичливості у спілкуванні.

Обладнання . Посібник «Планета міркувань»

Хід уроку :

I. Організація класу

Приготуйтеся, швиденько

Станьте біля парт рівненько,

Ми урок розпочинаєм,

Багато нового пізнаєм.

II. Актуалізація знань учнів .

- Для того , щоб швидко і вправно працювати , проведемо логічну розминку.

1. Логічна розминка.

Гра «Відповідай швидко»

Нічна птиця з круглими очима? (Сова)

Свійська птиця, яка може нести золоті яйця? (Курка)

Хижа риб, яка є дуже небезпечною? (Акула)

Дитинча корови? (Теля)

Птиця з довгими ногами, яка дуже любить жаб? (Лелека)

Кожен з двох веселих товаришів, що жили в бабуні з дитячої пісеньки?
(Гусаки)

Тварина, яку дуже важко тягнути з болота? (Бегемот)

Улюблена тварина старої Шапокляк? (Щур)

І дорожня розмітка, і назва тварини? (Зебра)

Вона носить дитинчат в сумці на животі? (Кенгуру)

Руда пустунка, яка любить кидатися шишками? (Білка)

Рот у птиці? (Дзьоб)

2. Гра «Які звуки повторюються?»

Учитель зачитує 4-5 слів, у кожному з яких зустрічається якийсь один звук.

Наприклад: хліб – відро – пролісок – камінь;

вода – молоко – компот – торт .

Учні визначають звук, який повторюється в кожному слові.

III . Повідомлення теми уроку .

- Координатор Мудрик та Інструктор Плюсик хочуть перевірити вашу увагу і визначити чи готові ви до подорожі на Планету Міркувань .

IV. Робота над темою уроку .

1. Гра « Знайди клубок » .

- Координатор Мудрик та Інструктор Плюсик хочуть перевірити вашу увагу і просять відшукати клубочки , які викотилися з кошиків .

« Планета міркувань » с. 134 завдання 1 .

2. Гра « Хто до кого зібрався в гості ? »

« Планета міркувань » с. 134 завдання 2.

3. Гра « Скопіюй ».

Домалюй праворуч крапки так, щоб малюнки праворуч і ліворуч були однакові .

« Планета міркувань » с. 135 завдання 3 .

« Планета міркувань » с. 136 завдання 4 .

4. Гра « Побудуй фігуру ».

« Планета міркувань » с. 136 завдання 5 .

5. Фізкультхвилинка .

6. Гра « Чарівний килимок ».

« Планета міркувань » с. 138 завдання 7,8 .

- Знайдіть на « килимку » слова хліб , санки .

7. Гра « Дослідники ».

« Планета міркувань » с. 139 завдання 10 .

- Відшукайте усі букви А .

8. Розмалюй малюнок відповідно до схеми кольорів.

« Планета міркувань » с . 141 завдання 13 .

9. Домалюйте дзеркальну половину малюнка.

Відгадайте , хто це .

« Планета міркувань » с . 143 завдання 16 .

IV. Підсумок уроку .

- Координатор Мудрик та Інструктор Плюсик перевірили вашу увагу і визначили , що ви готові до подорожі безмежним Всесвітом Знань. Вони чекають на зустріч з вами на Планеті Міркувань – 2 !

Висновки

Про необхідність розвитку творчого мислення дітей йдеться в пояснювальних записках до навчальних програм, про це пишуть у методичних посібниках для вчителів. Одне з основних завдань вчителя — навчити дітей міркувати, грамотно обґрунтовувати свою точку зору, самостійно приймати рішення. Саме цьому сприяють заняття курсу «Розвиток продуктивного мислення».

Посібник містить теоретичний матеріал та систему уроків з розвитку продуктивного мислення у 1 класі.

Пізнання учнями об'єктивного світу на уроках з розвитку продуктивного мислення має здійснюватися через конструктивну взаємодію між учителем та учнями. Специфіка конструктивної взаємодії в підсистемах «учитель—клас», «учитель — учень» полягає в тому, що основна увага вчителя спрямовується не на результат засвоєння певних знань, а на процес його досягнення. Тому уроки курсу «РПМ» частіше проводяться з використанням інтерактивних методів навчання. Діти в легкій для сприймання, цікавій формі розв'язують оригінальні творчі завдання. Саме форма інтерактивного навчання створює комфортні умови, за яких учень відчуває

свою успішність, свою інтелектуальну досконалість, що робить продуктивним власне процес засвоєння матеріалу.

Сподіваюсь, що матеріали збірки допоможуть вчителям-практикам у складному процесі навчання та виховання всебічно розвиненої, творчої учнівської особистості.

ЛІТЕРАТУРА

1. *Бутрім В.* Логіка — молодшим школярам: Дидактичні матеріали з курсу логіки // Початкова освіта.— 2005.— № 21.
2. *Бутрім В.* Розвиток творчих здібностей учнів на уроках математики. Дидактичні вправи // Початкова освіта.— 2006.— № 15.
3. *Войтович Г.І.* Впровадження методів ейдетики в процес навчання та виховання дітей.- Хмельницький,2010.
4. *Гайшут О.Г.* Сходинками розвитку уваги, пам'яті, логіки .// Початкова школа.— 2005.— № 2; 2004.— № 9; 2004.— № 11.
5. *Гайшут О. Г.* Логічні задачі , говоломки , sudoku. —Харків: Основа, 2008.
6. *Гісь О.М.* Планета міркувань.- Київ :ТОВ « Інститут сучасного підручника», 2013.
7. *Гісь О.М.,Яцків О.В.*В країні міркувань.-Львів: Світ,2006.
8. *Головко З.Л.* Цікава граматики в початкових класах.-Тернопіль : Богдан,

1997.

9. *Жадан В.П., Жадан Л.В.* Ігри та вправи для інтенсивного навчання.- Тернопіль: Навчальна книга-Богдан, 2012.

10. *Жиганова О., Мельнічук О.* Майстерня «групова робота» // Початкова освіта.

11. *Жукова С.* Розвиток логічного мислення учнів початкових класів // Початкова школа.— 2001.— № 2.

12. *Карасик А.* Структура і методика інтерактивного уроку в початковій школі // Початкова освіта.— 2005.— № 7.

13. *Лаврів Н.* Тиждень математики // Початкова освіта.— 2005.— № 40.

14. *Сагайдакова Н, Ямпольська Л.* Нестандартні задачі з розв'язками // Початкова освіта.— 2002.— № 38; 2003.— № 47; 2004.— № 4.

15. *Скворцова С, Шевченко Т.* Вчись міркувати ... // Початкова освіта.— 2004— № 26.

16. *Стребна О., Соценко А.* Інтерактивні методи навчання в практиці роботи початкової школи.— Х.: ВГ «Основа», 2006.

17. *Фадєєва Т.О.* Цікаві задачі.- Донецьк: Центр підготовки абітурієнтів, 1998.